SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 50, П'ЯТНИЦЯ, 10 ГРУДНЯ 2010 РОКУ | 1893 | Vol. 117, No. 50, FRIDAY, DECEMBER 10, 2010 | $1.00

Відбулися наради Головного уряду Українського Народного Союзу

Рома Гадзевич

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. — 4 і 5 грудня члени Головного уряду Українського Народного Союзу зібралися на Союзівці на спеціяльне засідання, під час якого почули добрі вістки від екзекутиви про стан і дальші фінансові успіхи УНСоюзу.

Вони також були учасниками плянувальних сесій стосовно головного підприємництва УНСоюзу, як і братської діяльности, включно з Центром Української Спадщини на Союзівці і обидвох видань УНСоюзу –„Свободи" та „Українського тижневика".

Президент Стефан Качарай підкреслив, що УНСоюз продовжує йти в доброму напрямку, подаючи за приклад збільшення продажей забезпеченевих продуктів та вищих прибутків від інвестицій, як і значного збільшення активів УНСоюзу впродовж перших дев'яти місяців 2010 року.

Дискусії зосереджувались на активності УНСоюзу у перших трьох кварталах 2010 року й були базовані на звітах С. Качарая, Головного секретаря Христини Е. Козак і скарбника Роми Лісович.

У додатку на засіданні представлено новозапроваджену електронну мережу УНСоюзу: www.UkrainianNationalAssociation.org.

Члени Головного уряду під час відкриття нарад біля пам'ятника Тарасові Шевченкові 4-5 грудня на Союзівці.
Фото: Рома Гадзевич

Це було перше засідання нового Головного уряду – екзекутиви, контролерів і радних – вибраних у травні на 37-ій Конвенції організації. Тому що засідання відбувалося в конвенційному році, воно не було річним засіданням Головного уряду, але півтораденним скороченим спеціяльним засіданням.

Присутніми на засіданні, крім трьох головних екзекутивних урядовців, були ще три члени екзекутиви: перший заступник президента Михайло Козюпа, другий заступник президента Евген Осціславський і директор для Канади Мирон Ґрох; члени Контроль-

(Закінчення на стор. 3)

Підписано угоду про співпрацю Фордгамського Університету з УКУ

Микола Галів

НЮ-ЙОРК. – Вранці 9 листопада в католицькому Університеті Фордгам відбулося дві важливі події: вручення грамоти і герба Верховного Архиєпископа Української Греко-Католицької Церкви Любомира кардинала Гузара Фордгамському Університетові і підписання угоди про співпрацю між Українським Католицьким Університетом (УКУ) у Львові і Фордгамським Університетом.

Організацією цих подій займались брати Орест і Роман Кизики. О. Кизик як співголова Ню-йорського Комітету Приятелів УКУ звернувся з проханням до Патріярха Любомира, випусника Фордгамського Університету, вшанувати Фордгамський Університет грамотою і подарувати кардинальський герб. Патріярх прийняв цю пропозицію.

Р. Кизик, який є також випускником Фордгамського Університету, зайнявся програмою обидвох цих подій.

Серед гостей гостей були Владика Павло Хомницький, ректор УКУ о. д-р Борис Ґудзяк, ректор Духовної семінарії у Стемфорді о. Богдан Данило, випусники цього університету, члени Комітету Приятелів УКУ і члени Освітньої Фундації УКУ Олександер Кузьма і Ден Шиманський, президент Української Кредитової Кооперативи „Сампопоміч" у Ню-Йорку Богдан Курчак й інші. Українська група налічувала майже 20 осіб.

Зустріч відбулась у конференційній залі адміністративного будинку університету і тривала понад дві години, ущерть насичені жвавими діалогами, взаємним зацікавленням і глибокою доброзичливістю сторін. Президент Фордгамського Університету о. д-р Джосеф МекШейн прийшов у супроводі свого асистента, віцепрезидента монсеньора Джозефа Квина, ректора д-ра Стівена Фрідмана і д-ра Джорджа Демакопоулоса, котрий є професором і співдиректором Програми православних християнських наук. Президент о. МекШейн попросив Владику Павла, як найвищого присутнього єрарха, поблагословити зустріч. Опісля привітав учасників події і представив їх, надавши кожному коротке слово.

(Закінчення на стор. 5)

Під час зустрічі у Фордгамському Католицькому Університеті (зліва): Єпископ Стемфордський Павло Хомницький, ректор Українського Католицького Університету у Львові о. д-р Борис Ґудзяк, президент Фордгамського Університету о. д-р Джозеф МекШейн, монсеньйор Джозеф Квин.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Швеція надаватиме Україні щорічну допомогу

СТОКГОЛЬМ, Швеція. — Міністри закордонних справ України та Швеції Костянтин Грищенко і Карл Більдт підписали Угоду між Кабінетом міністрів України та Урядом Швеції про співробітництво в сфері розвитку, якою передбачено надання Україні технічної допомоги в розмірі 25 млн. дол. США щорічно на період до 2013 року. Про це повідомили в Департаменті інформаційної політики Міністерства закордонних справ України, зазначивши, що угоду було підписано 6 грудня у Стокгольмі в ході робочої візити К. Грищенка до Швеції. Також під час зустрічі міністри обговорили питання щодо активізації політичного діялогу між двома країнами. Йшлося також про взаємодію двох країн в рамках міжнародних організацій. На зустрічі йшлося і про стан здійснення політики Европейського союзу „Східнє партнерство". Було відзначено важливість активізації зусиль в контексті поглиблення двосторонньої співпраці у сфері енерґетики. *(УНІАН)*

Прокуратура закінчила слідство у справі О. Пукача

КИЇВ. — Розслідування у справі колишнього генерала міліції Олексія Пукача, якого звинувачують у вбивстві Георгія Ґонґадзе та інших злочинах, завершене. Слідство провадило Головне управління з розслідування особливо важливих справ Генеральної прокуратури України (ГПУ). Як свідчать вислiди слідства, в ніч на 17 вересня 2000 року О. Пукач, діючи за вказівкою тодішнього міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка та інших посадових осіб, вчинив умисне вбивство журналіста Г. Ґонґадзе. Як повідомляє 6 грудня прес-служба Генпрокуратури, мотив вбивства – виконання Г. Ґонґадзе громадських та журналістських обов'язків. Щоправда, ГПУ не уточнює, хто є іншими посадовими особами, окрім покійного екс-міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка. До цієї справи в ГПУ свідчили колишній Президент Леонід Кучма та голова Верховної Ради Володимир Литвин. ГПУ стверджує, що під час слідства також отримані свідчення звинуваченого та інших свідків, що до вчинення злочинів стосовно Г. Ґонґадзе і Олексія Подольського можуть мати відношення певні посадові особи держави. О. Пукача звинувачують у перевищенні влади та вчиненні насильницьких дій щодо члена Київського громадського правозахисного об'єднання „Ми" О. Подольського та знищенні службових документів Департаменту оперативної служби МВС, що містили важливу для слідства інформацію про осіб, які брали участь у проведенні незаконного спостереження за Г. Ґонґадзе. Стаття 93 Кримінального Кодексу, за якою звинувачують О. Пукача, передбачає, відповідальність за вбивство „вчинене у зв'язку з виконанням потерпілим службового або громадського обов'язку", а також „вчинене за попередньою змовою групою осіб або організованою групою", що карається „позбавленням волі на час від восьми до 15 років або довічним позбавленням волі". Водночас ГПУ продовжує досудове слідство для встановлення усіх осіб, хто мав відношення до вчинення вказаних злочинів та доведення їх вини. Після цього кримінальна справа буде подана до суду. *(„Голос Америки")*

В. Янукович хоче „вбити" Інститут національної пам'яті

КИЇВ. — Проєктом указу Президента „Про систему центральних органів виконавчої влади" передбачається ліквідація 40 державних структур. Про це повідомило 7 грудня видання „Коментарі", у розпорядженні якого опинився проєкт документу. Згідно з проєктом, ліквідується Державний комітет з питань національностей та релігій, Державна служба туризму і курортів, Державна служба контролі за переміщенням культурних цінностей через державний кордон, Державна соціяльна служба для сім'ї, дітей та молоді, Державна гідрометеорологічна служба. Крім того, плянується ліквідувати низку державних департаментів. Зокрема Державний департамент з питань банкрутства, з питань зв'язку, автотранспорту, адаптації колишніх військових, інтелектуальної власности, пожежної безпеки тощо. Тим же указом передбачається ліквідація державного аґентства України з інвестицій та інновацій та низка інспекцій. Державної житлово-комунальної, з контролі якости вугільної продукції та з використання та охорони земель, а також комітету контролі за наркотиками. Крім того, передбачається ліквідація Інституту національної пам'яті. *(„Українська правда")*

Україна – одна з 19 країн, які зневажили Нобелівського лавреата

КИЇВ, — Україна відмовилася відвідати церемонію вручення Нобелівської нагороди миру на знак протесту проти нагородження китайського дисидента Лю Сяобо. Про це оголосив 7 грудня Нобелівський комітет Норвегії. Згідно з повідомленням, бути присутнім на церемонії відмовилися 19 країн: Китай, Росія, Казахстан, Колюмбія, Туніс, Савдійська Арабія, Пакистан, Сербія, Ірак, Іран, В'єтнам, Афганістан, Венесуеля, Філіпіни, Єгипет, Судан, Україна, Куба та Мароко. Вручення премії має відбутися в п'ятницю, 10 грудня. Китай активно висловлював протест з приводу вручення премії дисидентові Лю Сяобо, засудженому на 11 років „за заклики повалення державного ладу". Члени комітету вирішили удостоїти дисидента вищої гуманітарної премії за „його довгу і ненасильницьку боротьбу за фундаментальні права людини в Китаю". Л. Сяобо, почав активну правозахисну діяльність ще в 1980-их роках. Він брав участь в протестах на площі Тянянмень в 1989 році, за що вперше потрапив у в'язницю. Згодом він провів три роки в трудових таборах.В цей час Л. Сяобо відбуває тюремне ув'язнення, а його дружина знаходиться під домашнім арештом. *(„Голос Америки")*

Ю. Тимошенко викликають на допит до Генпрокуратури

КИЇВ. — Екс-прем'єра, провідника партії „Батьківщина" Юлію Тимошенко викликали на допит до Генеральної прокуратур України (ГПУ). Як повідомляє пресслужба партії, Ю.Тимошенко мала з'явитися до Головного слідчого управління Генеральної прокуратури 2 грудня. У прес-службі зазначають, що„ГПУ активізувала політичний терор проти опозиційної партії „Батьківщина"*. (УНІАН)*

Верховна Рада заборонила рубати дерева в Києві

КИЇВ. — Верховна Рада на п'ять років ввела мораторій на вирубування дерев у Києві. За відповідний закон на засіданні 2 грудня проголосував 341 народний депутат. Зокрема мораторій запроваджується на вирубання зелених насаджень на площах-майданчиках, ботанічних садах, парках, лісопарках, відпочинкових зонах, лісах, урочищах з крутими схилами. Також заборонено знищувати дерева на прибудинкових територіях, берегозахисних ділянках і водоохоронних зонах, островах Дніпра в рамках території Києва. Вирубання окремих дерев дозволено у випадку надзвичайних і аварійних ситуацій, якщо падіння дерев загрожує здоров'ю і життю людей, ушкодженням будинків, споруджень, комунікацій, безпеки дорожнього руху. *(„Українська правда")*

В Україні готуються ввести посаду державного секретаря

КИЇВ. — У новій редакції закону України про державну службу може бути передбачений розподіл політичних і адміністративних посад в органах влади, а також введення інституту держсекретарів. Про це 7 грудня заявив начальник Головного управління державної служби Тимофій Мотренко. „Новий закон про державну службу розроблений і знаходиться в Кабінеті міністрів. Головна новація в ньому – це розділ політичних і адміністративних посад, введення посад держсекретарів". Він відзначив, що закон може бути розглянутий на засіданні уряду і внесений до парляменту в ході проведення адміністративної реформи. Раніше міністер Кабінету міністрів Анатолій Толстоухов не виключив повернення інституту державних секретарів. Президент України Віктор Янукович на початку грудня заявив, що рішення з адміністративної реформи буде прийнято вже цього року, а кошти на її проведення врахують у державному бюджеті на 2011 рік. Раніше глава держави повідомив, що адміністративна реформа буде передбачати ліквідацію дублюючих функцій, перш за все, у виконавчій владі. Нагадаємо, що інститут дерсекретарів намагався запровадити ще екс-президент Леонід Кучма. *(„Газета по-українськи")*

Меморандум фальшивих представників протестуючих

КИЇВ. — Під зрадницьким Меморандумом з урядом на 2 грудня стояло вже сім підписів осіб, які або не мають жодного стосунку до акції протесту підприємців, або брали у ній незначну участь і не представляють навіть 1 відс. протестуючих. Зараз зрадники намагаються навербувати нових підписантів, організаторам протестів вдалося отримати від них копію Меморандуму з підписами. Під ганебною угодою з урядом стоять підписи переважно невідомих підприємницькому загалові людей, які навіть посоромились написати назви організацій, які вони представляють. Якщо буде розіграна вистава „досягнення згоди" з цими особами, які не уповноважені від протестувальників на жодні переговори, народ ніколи не сприйме таку угоду. Тому у Президента є вибір – або взяти участь у цьому фарсі та слідом за урядом і Верховною Радою стати об'єктом народного гніву або виконати вимоги дійсних підприємницьких організацій. *(„Майдан")*

Київ погасив борг за газ перед Р. Ахметовим

КИЇВ. — Київська міська державна адміністрація (КМДА) погасила борг перед Київенерґо, виплативши останні 500 млн грн з загальної суми заборгованости в 2 млрд грн, заявив голова КМДА Олександер Попов. „Так, справді, 6 грудня ввечері питання нарешті було вирішено... Ми завершили наші розрахунки з Київенерґо з різниці у тарифах", – заявив О. Попов. Він нагадав, що борг КМДА до його приходу накопичився до 2 млрд грн: „І ми 7 грудня цю тему закрили". О. Попов при цьому пообіцяв киянам, що в перспективі проведення опалювального сезону проблеми з газопостачанням підприємств теплоенерґетики не буде. Нагадаємо, за версією компанії „Київенерґо", борг КМДА перед „Київенерґо" (різниця в тарифах) складав 1.1 млрд грн. *(„Газета по-українськи")*

Хлопчик сім годин тримав на плечах у колодязі меншого братика

БОРОДЯНСЬК. — 2 грудня у селі Немишайло Бородянського району на Київщині 6-річний Богдан Жовтоніг впав у двометровий пожежний колодязь. Його брат Андрій стрибнув за ним, щоб врятувати. „Я забрав Богдана з дитсадка і йшов з ним у гості до родичів, – сказав Андрій. – Богдан бігав, грався. Коли заліз на гірку, крикнув, що там розрита яма. То виявився відкритий люк. Він в нього впав. Я злякався, бо він не вміє плавати. Коли побачив круги на воді в колодязі, стрибнув за ним. Води в середині було мені по груди, а братові з головою. Я зловив його і посадив собі на плечі. Так стояли, поки нас не знайшли міліція та рятувальники". Хлопчики впали у відкритий люк близько 6-ої год. вечора. Знайшли їх після першої години ночі. „Богдана витягнули за руки, – розповіла мати хлопців Людмила Жовтоніг. – Андрій не діставав, тому йому простягнули пояс. Так його витягли і віднесли до лікарні. Там його розтерли спиртом. Зараз вони вдома. Всі аналізи у нормі". Лікарі порадили два тижні потримати хлопців удома, спостерігати за їхнім здоров'ям. *(„Газета по-українськи")*

Відбулися наради...

(Закінчення зі стор. 1)

ної комісії Славко Тисяк (голова) Евген Щерба і д-р Василь Шеремета; та радні Мая Лев, Микола Філь, Стефанія Гаврилюк, Ґльорія Горбата, Любов Стрілецька, Андрій Шуль, Оля Черкас і Люба Понятишин-Кеске. Неприсутніми на засіданні були три новообрані радні: Андрій Футей, Евген Осідач і Олег Палащенко.

Присутньою на засіданні була Головний редактор „Свободи" та „Українського тижневика" Рома Гадзевич.

На порядку денному у суботу, 4 грудня, були звіти Президента УНСоюзу, Головного секретаря та скарбника, дискусії над їхніми звітами і ознайомлення нових членів Головного уряду стосовно їх обов'язків і відповідальностей та ролі комісій Головного уряду.

С. Качарай зосередився на фінансовій ділянці, звітуючи докладно про факти, які причинилися до успіхів організації, включно з продажем Пенсійних і Забезпеченевих грамот і інвестицій. Він також докладно звітував про видатки УНСоюзу, включно зі значною підтримкою Центру Української Спадщини на Союзівці та видань УНСоюзу, й інших видатків на братську діяльність, як Стипендійний фонд УНСоюзу.

Він також звітував про збільшення „он-лайн"- передплатників „Свободи" та „Українського Тижневика" через Інтернет і підкреслив значний зріст у відвідуванні мережі видань: „Українського Тижневика" – 1.5 млн. від грудня 2008 року, і „Свободи" – понад 915,000. Відвідувачі мереж видань походять з США, України, Канади, Великої Британії, Польщі та інших країн Европи Росії, Австралії та Південної Америки.

Х. Козак звітувала про оновлення УНСоюзу, нову емблему (перед конвенцією в травні) та зовсім оновлену мережу УНСоюзу (представлену на цьому засіданні Головного уряду) нові брошури, фірмові листи, візитівки та інше. Мережа, на її думку, є електронним обличчям УНСоюзу та центром засобів для секретарів УНСоюзу, організаторів і законтрактованих аґентів.

Головний секретар позвітувала також, що прихід від продажів премій життєвого забезпечення та пенсійних грамот 2010 року подвоївся в порівнянні з першими трьома кварталами 2009 року. Вона пояснила, що ціллю УНСоюзу є досягти 10 млн. дол. річного продажу нового життєвого забезпечення. Досі цього року продано життєвого збезпечення на суму 5.79 млн. дол. Вона підкреслила, що УНСоюз дальше рекрутує незалежних аґентів для продажу своїх продуктів, що є успішною акцією. Тепер УНСоюз має понад 200 таких законтрактованих продавців. Згадані незалежні продавці становлять 90 відс. продажів пенсійних грамот УНСоюзу, а секратарі Відділів, організатори та працівники Головної канцелярії є продавцями інших 10 відс. життєвих забезпечень. Коли йдеться про життєве забезпечення, то ці відсотки являються протилежними.

Х. Козак позвітувала, що з датою 30 вересня цього року УНС начисляв 158 Відділів (139 у США та 16 в Канаді) і 23 округи (19 у США і чотири в Канаді).

Скарбник Р. Лісович позвітувала, що тека інвестицій УНСоюзу є успішною, незважаючи на економічний спад у США та в світі. Вона підкреслила, що 30 вересня активи УНСоюзу становили 144.3 млн. дол., а загальна сума приходу з інвестицій продовж перших дев'ять місяців цього року була 4.8 млн. дол., що становить вартість поданої суми за цілий 2009 рік. Загальний прихід з премій становивив 40.5 млн. дол., що перевищило сподівання УНСоюзу.

Скарбник повідомила, що зростаючі реґулятивні вимоги та їх виконання створюють виклики нечисельному колективові працівників УНС.

Р. Лісович окремо позвітувала про Союзівку і Фестиваль української культури, що привабив 3,000 осіб у 2010 році.

Під час суботнього засідання, 4 грудня, створено п'ять комісій: Фінансову, Братської та організаційної діяльности, Союзівки, Канади і Видань. Члени Головного уряду, які зголосилися до цих комісій пізніше цього ж дня та ранком у неділю відбували засідання своїх окремих комісій.

Неділю, 5 грудня, переважно присвячено звітам комісій Головного уряду.

Комісія Союзівки, що складалася з членів: Р. Лісович, Ґ. Горбатої, С. Гаврилюк, О. Черкас і М. Лев (остання виконувала подвійну функцію голови та секретаря комісії), запропонували кілька проєктів здобуття фондів для Центру Української Спадщини на Союзівці. Комісія також запропонувала поліпшення господарювання та загального ремонту, підкреслюючи кілька значних поліпшень, здійснених у 2010 році та закликала до продовження інших уліпшень. Включено у звіті комісії також і пропозиції для заощадження енерґії, посередника для послуг для гостей, продажу українських страв і дарункового комплекту „Вітайте на союзівці" для гостей. Підкреслено і те, що треба більше підкреслювати ролю УНС як спонзора Союзівки в оголошеннях, як і під час всяких подій на Союзівці.

Комісія Канади провела дискусію стосовно статусу УНСоюзу в Канаді та позвітувала, що бажаний крок – змінити канадські поліси на американські та продавати майбутні поліси з Америки – не можна осягнути з уваги на існуючі правила. Ця комісія перевіряє інші можливі ходи з думкою про якнайкращі умови для власників канадських поліс. Членами Комісії для Канади були: М. Ґрох (голова), С. Тисяк (секретар), С. Качарай, М. Козюпа, Х. Козак і Л. Стрілецька.

Комісія братської та організаційної діяльности під головуванням Х. Козак складалася з членів: Ґ. Горбатої, Е. Осціславського, М. Козюпи, А. Шуля, М. Ґроха, М. Лев, С. Гаврилюк, Л. Стрілецької та Л. Кеске. Серед рекомендацій комісії: продовжувати участь УНСоюзу в українських фестивалях, розпрацювати нові програми Української спадщини, спрямовані до молоді, та організувати конкурс фотографій та мистецтва серед членів УНСоюзу. Крім того, комісія запропонувала створення Західньої округи УНСоюзу, щоб охопити такі стейти, як Каліфорнія, Арізона, Ню Мексико, Вашінґтон і Кольорадо, та запропонувала виготовлення нових відзначок УНСоюзу з новою емблемою організації.

У Комісії видань працювали М. Козюпа (голова), Р. Гадзевич (секретар), члени Р. Лісович, О. Черкас, Ґ. Горбата, Л. Кеске, Е. Щерба та А. Шуль. Комісія рекомендувала нову стратегію реклямування видань УНСоюзу, пропонуючи передплати друком і через мережу інтернету за одну ціну 60 дол. для членів УНС і 70 дол. для не членів. В додатку, комісія рекомендувала незначне підвищення тільки для друкованих видань – 55 дол. для членів і 65 дол. для не членів. Комісія також запропонувала, щоб знавець маркетинґу при УНСоюзі розпрацював у наступному році стратегію рософсюдженння видань УНСоюзу, а обидва видання попрацювали над можливістю реклям на їхніх мережах інтернету.

Фінансова комісія запропонувала бюджет УНС на 2011 рік з загальною сумою запроєктованих приходів приблизно на суму 56.2 млн. дол., передбачаючи значні сподівання приходів з премій. Запропонований бюджет був одноголосно прийнятий Головним урядом.

Відкриття засідання Головного уряду відбулося, згідно з традицією УНС, церемонією біля памятника Тарасові Шевченкові.

Наступне засідання Головного ряду вирішено відбути на Союзівці 4-6 листопада 2011 року.

(Переклад: **Христина Ференцевич**)

Квіти до пам'ятника о. Григорієві Грущі, засновникові „Свободи", покладають жінки – члени Головного уряду УНСоюзу. Фото: Рома Гадзевич

Таємні депеші „Вікілікс" згадують Україну

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. — Світ обговорює таємні дипломатичні листування, котрі 28 листопада стали набутком громадськости завдяки мережі „Вікілікс", незаробіткової організації, що спеціялізується на витіканні інформації, зокрема державних таємниць. Вона передала засобам масової інформації до приблизно 280 таємних службових документів і депеш, надісланих до Державного департаменту дипломатами США з американських посольств за кілька останніх десятиліть.

Організація повідомила про набуття понад 250,000 таких документів, яких зміст плянує поступово оприлюднювати – це стане небуденною досі подією викриття дипломатичних таємниць уряду США.

У таємних депешах є часті згадки про Україну та її керівників.

Одне з повідомлень „Вікілікс" датоване першими числами лютого 2010 року. Це звіт теперішнього Посла США в Україні Джона Тефта про його розмову з експрезидентом Леонідом Кучмою. Напередодні другої тури президентських виборів в Україні 1 лютого Л. Кучма поділився з американським дипломатом своїм баченням ситуації в Україні.

Як пише Посол Дж. Тефт у секретній доповідній до Вашінґтону, Л. Кучма називає вибір між Віктором Януковичем і Юлією Тимошенко „вибором між поганим і дуже поганим". Експрезидент запевняє також Посла, що В. Янукович не конче є „пішаком Росії", а Ю. Тимошенко „не обов'язково налаштована проевропейськи". „Справді, росіяни мають достатньо важелів впливу, аби втримати Ю. Тимошенко у потрібному їм руслі", – цитує Дж. Тефт слова Л. Кучми.

На запитання, як вплине цей скандал на українсько-американські взаємини, Дж. Тефт сказав: „Тут, в Україні, ми і наше посольство будемо працювати так само наполегливо, як ми працювали раніше. Ми є стратегічними партнерами, і ми будемо працювати саме в цьому ключі".

„Вікілікс" повідомила, з посиланням на принца Великобританії Ендрю, який у жовтні 2008 року відвідував Центральну Азію та Кавказ, що уряд Росії під керівництвом Президента Дмитра Медведєва і Прем'єр-міністра Володимира Путіна шантажував Азербайджан стосовно Голодомору в Україні. Президент Азербайджану Ільхам Алієв отримав листа від Д. Медведева, в якому йдеться про те, що „якщо Азербайджан в ООН визнає Голодомор в Україні геноцидом українського народу, то може забути про Нагірний Карабах". Принц Ендрю додав, що провідники інших сусідніх країн також отримали подібні листи від Кремля.

Справа Голодомору знову виникла у червні 2009 року, як Посольство США у Москві повідомля-

(Закінчення на стор. 14)

АМЕРИКА І СВІТ

Конґрес не скасував податкових пільг і продовжить виплати з безробіття

ВАШІНҐТОН. — Обидві партії у Конґресі нібито досягли компромісу щодо ключових економічних питань. Республіканці добилися, аби податкові пільги, встановлені за Президента Джорджа Буша (мол.), були продовжені для всіх категорій населення. Демократи, у свою чергу, досягли виконання своєї вимоги – продовжити виплачувати допомогу з безробіття тим, хто отримує її вже понад два роки. Для багатьох американців допомога з безробіття – єдиний засіб для існування. Про домовленість заявили кілька конґресменів та сенаторів з обох таборів. У той же час неприємною несподіванкою стали нові дані про рівень безробіття в країні за листопад: у США було створено всього 39 тис. нових робочих місць, і рівень безробіття знову почав зростати – до 9.8 відс. Коментуючи ці дані, голова Федеральної резерви США Бен Бернанке виступав з похмурою прогнозою, що рівень безробіття в країні повернеться на докризовий не раніше, ніж через чотири-п'ять років. А конґресмен Емі Клобачар заявила, що для зменшення безробіття, яке сягнуло майже 10 відс., потрібно більше часу: „Нікого не тішить це високе безробіття, але водночас люди у цій країні мають зрозуміти, що ми не можемо вибратися з цієї ями лише за один місяць". Департамент праці зазначає, що цього фіскального року завдяки допомозі з безробіття 3 млн. американців не опустились до межі бідності. Економісти кажуть, якщо б цю допомогу не продовжили, це сильно зашкодило б роздрібній торгівлі, особливо у святковий сезон, і призвело до ще більшої втрати робочих місць. *(„Голос Америки")*

Росія і Казахстан об'єднають системи ППО

МОСКВА. — Росія і Казахстан домовилися про створення єдиної реґіональної системи Протиповітряної оборони (ППО). Про це повідомив 8 грудня головнокомандувач ППО Казахстану генерал-лейтенант Олександер Сорокін. „Ми домовилися створити єдину реґіональну систему ППО Росії і Казахстану, аналогічну до тієї, яку Росія має з Білоруссю", – заявив він. За його словами, з створенням цієї системи буде укріплено оборонний простір обох країн. „Сили повітряної оборони Казахстану візьмуть на себе відповідальність за прикриття російського повітряного простору уздовж кордону з Казахстаном", – зазначив О. Сорокін. Генерал уточнив, що у зв'язку з створенням єдиної системи ППО передбачається безоплатне постачання в Казахстан російських зенітно-ракетних систем С-300. Напередодні Президент Росії Дмитро Медведєв доручив Міністерству оборони Росії до грудня 2011 року об'єднати системи Протиракетної оборони. Раніше західні засоби масової інформації повідомили, що провідники країн НАТО відкинули пропозицію Москви про об'єднання російської системи ПРО з західньою. *(Радіо „Свобода")*

Іран заявив, що його ядерна діяльність не підлягатиме переговорам

ЖЕНЕВА. — Голова іранської делеґації на ядерних переговорах Саїд Джаліліі заявив, що на черговому колі розмов, запланованому у Туреччині, його країна не має наміру обговорювати питання її права на ядерну діяльність. С. Джаліліі сказав, що Іран і провідні країни світу лише погодилися провести переговори в Стамбулі на основі принципу співпраці у пошуках „спільної мови". Таку заяву С. Джаліліі зробив на спільній прес-конференції 7 грудня після завершення дводенних розмов у Женеві з уповноваженим Европейського союзу з питань безпеки і зовнішньої політики Кетрин Ештон та представниками п'ятьох постійних членів Ради безпеки ООН і Німеччини. Раніше К. Ештон заявила, що заплановані на кінець січня переговори торкатимуться „основних занепокоєнь" міжнародної „шістки" щодо ядерних амбіцій Ірану. Вона також схарактеризувала переговори у Женеві як „детальні і змістовні". С. Джаліліі заявив, що провідні країни світу переконалися, що проголошені ООН проти Ірану санкції не завдали шкоди його економіці. Західні країни вважають, що санкції шкодять Іранові. *(„Голос Америки")*

Грузія заявляє про причетність Росії до терактів

ТБІЛІСІ, Грузія. — Міністерство внутрішніх справ Грузії 7 грудня оголосило про розкриття кількох терактів на території країни і звинуватило в їхній організації російські спецслужби. За словами міністра внутрішніх справ Грузії Катерини Зґуладзе, мова зокрема йде про вибухи біля бюра Лейбористської партії і біля Посольства США в Тбілісі, а також на залізниці на заході Грузії. „4 грудня співробітники міністерства внутрішніх справ Грузії затримали шістьох осіб, причетних до серії вибухів, які сталися в Грузії з вересня по листопад цього року. Серед затриманих – Ґоґіта Арканія, головний організатор вибухів, і п'ятеро його спільників", – заявила міністер. За її словами, Ґ. Арканія отримав завдання і вибухівку від офіцера російської армії Євгена Борисова, який служить на території самопроголошеної держави Абхазії. *(Радіо „Свобода")*

„Російська шпигунка" – помічниця британського депутата

ЛОНДОН. — Британський депутат Майк Генкок заперечує звинувачення, що його помічниця є російською шпигункою. 5 грудня він сказав, що 24-річна росіянка Катя Затулівєтер не зробила нічого незаконного, додавши, що вона подасть апеляцію на рішення депортувати її до Росії. Він підтвердив, що її заарештували, але додав, що не бачив жодних доказів, які б підтверджували, що вона справді працювала для російської розвідки. Згідно з британською газетою „The Sunday Times", росіянку заарештували 2 грудня за звинуваченнями у шпигунстві, за наказом британських служб безпеки „MI5". Британське міністерство внутрішніх справ наразі не коментує той арешт. Згідно з статтею у „The Sunday Times", дозвіл на депортацію дала міністер внутрішніх справ Тереза Мей після зустрічі з представниками „MI5". К. Затулівєтер була помічницею депутата від Ліберально-демократичної партії М. Генкока, який представляє місто Портсмут, де розміщена одна з найбільших військово-морських баз у Великій Британії. Він також є членом комітету Палати Громад з питань безпеки. Згідно з газетою, вперше від часу завершення холодної війни працівника парляменту звинувачують у шпигунстві на користь росіян. У помічниці була перепустка до будівлі британського парляменту і, як вважають, вона пройшла необхідні перевірки щодо безпеки. *(Бі-Бі-Сі)*

Г. Клінтон зустрілася з дипломатами Японії і Південної Кореї

ВАШІНҐТОН. — Державний секретар США Гіларі Клінтон 7 грудня заявила, що США, Японія і Південна Корея солідарно зустрінуть „войовничу і провокаційну поведінку" Північної Кореї. 6 грудня Г. Клінтон зустрілася у Вашінґтоні з міністром закордонних справ Японії Сейдзі Махеарою і міністром закордонних справ Південної Кореї Кім Сон Хваном для обмірковування справи обстрілу північними корейцями південнокорейського острова і атаки у березні проти південнокорейського корабля „Чхонан". Всі три дипломати заявили, що вони розраховують, що Китай – найближчий союзник Північної Кореї – відіграватиме активнішу ролю у майбутніх дипломатичних заходах. *(„Голос Америки)*

Москва задоволена результатами зустрічі „ЕС-Росія"

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — „Вступ Росії до Світової організації торгівлі стає практично реальністю", – заявив 7 грудня Президент Росії Дмитро Медведєв після зустрічі „Европейський союз -Росія" в Брюселі, головною темою якого став вступ Росії до Світової організації торгівлі (СОТ). Представники ЕС висловили підтримку Москві. Перед початком зустрічі був підписаний меморандум про вреґулювання всіх суперечливих питань. Проти вступу Росії до СОТ й надалі виступає Грузія. На зустрічі „ЕС-Росія" була обговорена також перспектива скасування візового режиму. За словами глави Еврокомісії Жозе Мануеля Барозу, сторони знайшли взаєморозуміння з цього питання, однак, про якісь конкретні кроки щодо скасування віз не повідомляють. *(Радіо „Свобода")*

Роберт Ґейтс в Афганістані

КАБУЛ, Афганістан. — Секретар Департаменту оборони США Роберт Ґейтс прибув 7 грудня з неоголошеною візитою до Афганістану для зустрічі з військовими командирами США та Президентом Гамідом Карзаєм. Днями Білий Дім оприлюднить звіт про проґрес війни в Афганістані. Речник Пентаґону, який подорожує з Р. Ґейтсом, сказав, що секретар Департаменту оборони відносно позитивно оцінює ситуацію в країні. 6 грудня командуючий військовими силами США та НАТО в Афганістані генерал Дейвид Петреяс заявив, що він не може з певністю сказати, чи армія Афганістану буде готовою перебрати від сил НАТО контролю за безпеку в країні до встановленого на 2014 рік терміну. Д. Петреяс сказав, що він заохочений проґресом в Афганістані з часу розгорнення там торік додаткових 30 тис. військовослужбовців. Проте генерал підкреслив, що, як командир, він не може сказати, що „переконаний, що це вдасться нам зробити". Тим часом, згідно з результатами нового опитування громадської думки, половина афганців вважає, що коаліційним силам слід залишити країну до середини 2011 року, або раніше. *(„Голос Америки")*

Снігопади та морози паралізували Европу

ВАРШАВА, Польща. — Снігопади 1 і 2 грудня порушили працю значної частини летовищ і рух на автошляхах у Великій Британії, Франції, Швайцарії та Німеччині. Через негоду скасували хід половини потягів Евростар з Лондону до Парижу та Брюселю. У Польщі температура знизилася до мінус 20 градусів за Цельсієм. За даними поліції, замерзли восьмеро осіб. Вкриті снігом Париж, Амстердам та Брюсель. А в Німеччині висота снігового покриву сягає 60 сантиметрів. Летовища у Женеві та Ліоні закрилися – не встигають розчищати сніг на злетних смугах. Схожа ситуація і у Великій Британії, деожеледиця і снігопади спричинили велику кількість аварій на автошляхах. Фахівці відзначають, що теперішній початок зими в Европі став найхолоднішим за останні кілька десятків років. Втім, у Греції за даними Національного метеорологічного бюра, середня денна температура в Атенах склала 17-18 градусів за Цельсієм вище нуля.Причиною цього є маси теплого повітря з Середземного моря, пояснюють синоптики.*(„5-канал")*

Палестинці стурбовані невдачею США в переговорах з Ізраїлем

ҐАЗА, Палестинські території. — Палестинські посадовці 8 грудня висловили занепокоєння заявою США про те, що вони не змогли переконати Ізраїль продовжити мораторій на будівництво поселень на Західньому березі Йордану. США заявили, що припиняють свої зусилля переконати Ізраїль. Уряд США сподівається провести окремі переговори з Ізраїлем і з палестинцями, щоб знайти вихід із ситуації. Палестинський високопосадовець заявив, що США зазнали „удару" від Ізраїлю. Речник палестинського уряду вкотре наголосив, що мораторій на будівництво поселень є головною умовою для відновлення переговорів з Ізраїлем. Прямі переговори, що відновилися у вересні після 20 місяців перерви, перервалися за кілька тижнів, коли закінчилась дія заборони на будівництво єврейських поселень на землях, які палестинці вважають частиною своєї майбутньої держави. *(Радіо „Свобода")*

НА ТЕМИ ДНЯ

Четверта візита...

Патріярх Кирило знов відвідав Київ: 22 листопада приїздив з дводенною візитою з нагоди 75-річчя київсько-московського Митрополита Володимира (Сабодана). За два останні роки це вже четвертий його приїзд до Києва, тобто сама частота візитів засвідчує, що безперервна претензія Росії на Україну, вимушено приховувана Кремлем з міркувань такої-сякої політкоректности, знайшла леґальний засіб „навернення українців" – через Церкву, через лукаву демагогію про „єдині православні цінності", про „спільність духовної історії росіян та українців". Еге ж, була вона справді спільною – як у рабовласника і раба, як у вершника і коня.

Ніколи не відмежовуючись від політики великодержавництва, Російська Православна Церква завжди була глуха до правди цієї „спільної" історії, позбавлена елементарного почуття справедливости і, якщо пам'ятати, в чому полягає наука Христа, ніколи не мала і сьогодні не має до цієї науки найменшого відношення.

Разом з тим, Патріярх Кирило несе незалежній Українській державі більшу небезпеку, ніж московська влада в особах відвертих українопенависників – Президента Дмитра Медведєва і прем'єра Володимира Путіна. І не лише тому, що демагогія в релігійній обгортці завжди небезпечніша від прямого тиску, але ще й тому, що сьогоднішній офіційний Київ, зокрема Президент Віктор Янукович, сприймає цю обгортку за чисту монету, особливо в тій важливій для його честолюбної натури частині, що Патріярх Кирило благословив його на президентство. Наївний „реґіонал" певний, що його влада – від Бога.

У висліді виникла ситуація „відкритих дверей": московський Патріярх їде в Україну, коли хоче, як додому, і в можливості через її президента впливати на українську політику випереджує Д. Медведва і В. Путіна, котрі застосовують проти України економічну, здебільша – нафто-газову зброю. Як задалеко Патріярх Кирило встигне зайти цієї грішною дорогою? Що з цього приводу думають в середовищах свідомого українства?

„Кирило взяв на себе функцію реального об'єднувача земель пострадянського простору", – вважає львівський релігієзнавець Андрій Юраш.

„Частою присутністю на берегах Дніпра Патріярх Кирило нав'язує українцям думку про те, що саме в російській столиці знаходиться їхній духовний центр", – пише у львівському „Високому замку" Іван Фаріон.

Якби ж тільки це! Імунітет незалежности, визрілий в народі від 1991 року, вже недвозначно відторгує всі пропаґандивні штампи зі словами „Росія" і „Москва", тому підступи проти України затіваються й чиняться на тонших рівнях.

Швидше за все, має рацію колишній дисидент-правозахисник і політв'язень, тепер проректор Львівського Католицького Університету Мирослав Маринович: Кирило чекає моменту, коли зможе проголосити себе Патріярхом Московським, Київським і всієї Русі, а своєю постійною резиденцією зробити собор св. Софії в Києві. Цитую М. Мариновича, „Патріярх Кирило намагається побудувати церковну імперію, в якій не буде внутрішніх кордонів".

Часті з'яви в Києві й мають призвичаїти українців до його постаті, й на той час, коли відійдуть у вічність Патріярх Філарет і Митрополит Володимир (Сабодан), Кирило розраховує виглядати в Україні вповні „своїм".

Дай, Боже, довгих літ першим обидвом, хоч проблема тут не так у здоров'ї, як у безвольності Митрополита Володимира, який не може не бачити страшної загрози для України, для рідної ж йому нації, але дотепер не знайшов у собі сили переступити „крейдяне коло" московської канонічности. Щоб не знайшов і надалі – з цією ціллю Москва, якій він насправді дуже заважає, виказала таку підкреслену любов до нього з нагоди його 75-річчя.

У своєму привітанні на адресу Митрополита Володимира російський Президент Дмитро Медведєв явно видав бажане за дійсне: „Особливої поваги заслуговують Ваші зусилля, спрямовані на зміцнення канонічної єдности Російської Православної Церкви...Переконаний, що це відповідає корінним інтересам двох наших братніх народів, які перебувають в нерозривному історичному і духовному зв'язку...".

Підтекст прозорий: „канонічна єдність" у випадку успіху Кирилового пляну означатиме релігійно-духовне поневолення України, відтак всяке інше поневолення – державно-політичне, економічне, військове вже не буде проблемою для Путіна-Медведєва.

Чи вірять вони самі у свій імперський реванш, тяжко сказати, але що активно діють в цьому напрямі – нема найменших сумнівів. І великою мірою – українськими руками. Бо майже 200 політичних партій в Україні – хіба це не один з найефективніших антиукраїнських проєктів кремлівських спецслужб? І всі вдають з себе непохитних борців за демократію. Он який галас зчинився проти Олега Тягнибока, коли активісти „Свободи" вийшли з протестами проти приїзду Патріярха Кирила. Яких тільки епітетів не почули тягнибоківці – „екстремісти", „тоталітарники", „радикали". Проти лівих радикалів, комуняків-симоненківців, жодна з партій не виходить на вулиці з протестами.

Що ж, „Свобода" О. Тягнибока справді може виявится заради-кальною, зафундаменталістською для України, котра ще не подолала совєтського пропаґандивно-психологічного спадку, але впадають у вічі масові намагання української преси скомпрометувати цей рух вже тепер, негайно, не чекаючи, поки він, можливо, сам це зробить.

Тільки-но закінчилися вибори до місцевих рад, у яких „Свобода" здобула понад 5 відс. голосів, як депутат Верховної Ради Олександер Фельдман поїхав в Держдепартамент США скаржитися (цитуємо за повідомленням УНІАН від 10 листопада) на „зростання праворадикальних настроїв в Україні". На спроби „реґіональної" влади зупинити українське відродження, на те, що більшість депутатів українського парляменту байдужа до національних інтересів України і зневажає її державну незалежність, О. Фельдман чомусь не скаржився.

Наші вічні вороженьки, маючи таку запоруку повернення України у „світле минуле", як прив'язаний до Московської Церкви Президент В. Янукович і як московський Патріярх Кирило, котрий готовий перебратися до Києва, щоб спасати душі українців від українського патріотизму, поспішають і при цьому роблять помилки, котрі їм врешті вилізуть боком. Бувши певною, що українська Україна вже не має майбутнього, Москва цими днями скасувала Національно-культурну автономію українців Росії.

Не обмине вона й західню українську діяспору, маючи великий досвід розсварювання українців і диверсій у їхньому середовищі. Не здивуємося, коли до „Свободи" почнуть надходити листи, спрямовані проти тих політичних і церковних сил в Україні, котрі твердо стоять на перешкоді плянам Патріярха Кирила.

Петро Часто

Вимагаємо відновити меморіяльну дошку Патріярха Йосифа Сліпого

Світовий Конґрес Українців (СКУ) 25 листопада надіслав лист Харківському міському голові Генадієві Кернесові та копії цього листа Президентові Вікторові Януковичеві і голові Верховної Ради Володимирові Литвинові, наполягаючи на відновленні пам'ятної дошки Патріярха Йосифа Сліпого, яка зникла з будинку колишньої Харківської пересильної тюрми, де тепер розміщуються підрозділи міліції. Нижче вміщено цей лист.

Меморіяльна дошка, на якій зазначається, що в приміщенні Харківської пересильної тюрми в 1961 році був ув'язнений Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Йосиф Сліпий, була законно відкрита в серпні 2005 року з ініціятиви і фінансування СКУ та за підтримки місцевих українських громадських організацій з нагоди проведення у Харкові річних загальних зборів СКУ.

У червні 2008 року меморіяльна дошка була цинічно знищена, а після її відновлення облита червоною фарбою.

У 2010 році розпочалися нові напади на пам'ятну дошку, у тому числі й з боку місцевої влади: комісія з питань топоніміки й охорони історико-культурного середовища Харківської міської ради своїм рішенням від 30березня рекомендувала скасувати видане в 2005 році розпорядження Харківського міського голови про дозвіл на встановлення цієї меморіяльної дошки.

Зникнення з будинку пам'ятної дошки стало наслідком неправильної діяльности місцевої влади, яка не забезпечила охорону культурно-історичного знака.

СКУ наполягає на тому, щоб Харківська міська рада власним коштом у якнайшвидший термін відновила пам'ятну дошку Патріярха Йосифа Сліпого, а також розпочала ґрунтовне розслідування цього випадку та поінформувала СКУ про його хід.

Підписано угоду...

(Закінчення зі стор. 1)

Владика Павло, привітавши учасників зібрання, вручив Грамоту і чудово виконаний герб Патріярха Любомира президентові Фордгамського Університету.

Отець д-р МекШейн щиро подякував за несподівані подарунки для університету і з гордістю наголосив, що Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир Гузар є шостим кардиналом, пов'язаним з Фордгамським Університетом. Його герб тепер буде вічно висіти у храмі Університету поруч гербів кардиналів Франциса Спельмана, Джона Фарлея, Теренца Кука, Теодора МекКаріка й Аверi Далеса.

Документ про співпрацю двох католицьких університетів підписали президент о. д-р Дж. МекШейн і ректор о. д-р Б. Ґудзяк.

Учасники оплесками схвалили обидві події, побажали о. Б. Гудзякові успіхів у подальшій нелегкій праці і привітали його з 50-річним ювілеєм.

Під час зустрічі відбувалися цікаві розмови. Зокрема о. Б. Ґудзяк розповів про релігійну ситуацію в Україні, про діяльність нищеної в СРСР і воскреслої в незалежній Україні УГКЦ, що господарі слухали з особливим зацікавленням.

Отець Дж. МекШейн докладно розповів про Фордгамський Університет. Окрему увагу він присвятив університетському храмові, ґотичний стилі якого естетично вивершує весь університетський комплекс.

Коли мова продовжилась у самому храмі, о. Дж. МекШейн показав прекрасні вітражі, завівтарну фронтову стіну, у центрі якої красується запрестольна унікальна ікона Пречистої Богородиці в оточенні ангелів, а біля її ніг і по бічних панелях зображені святі. Ця ікона є твором ню-йоркського митця Гілдрета Меїере (Hildreth Meiere). В цій прекрасній композиції також віддзеркалені фраґменти історії університету.

По обидвох боках запрестольної ікони красуються герби вищеназваних п'яти кардиналів. Тут буде покладений і герб кардинала Л. Гузара.

Це станеться наступного року, під час спеціяльної церемонії і, можливо, при безпосередній участі Патріярха Любомира. Прекрасна зустріч з господарями Фордгамського Університету завершилась молитвою і спільною знимкою.

Електронна пошта відділу оголошень: ***adukr@optonline.net***

На черзі – нові Майдани

Згадаймо на мить гнітючу політичну і моральну атмосферу в Україні відразу після лютого, коли до найвищого державного керма прийшли Віктор Янукович і його Партія Реґіонів: всенародне революційне піднесення в грудні 2004-го здавалося сном, який вже ніколи не повториться, суспільна думка продукувала прогнози, один від одного песимістичніший, і не тільки щодо антиукраїнських і антидемократичних намірів влади, але й щодо самого суспільства і його нібито байдужости до самого себе, нездатности відстояти збудовану за президенства Віктора Ющенка демократичну базу. У тій атмосфері крайнього розчарування губилася опінія небагатьох коментаторів і суспільствознавців, котрі зрозуміли Помаранчеву революцію як вияв духовного здоров’я українського народу і його політичної зрілости, як запоруку неповернення до імперської чи будь-якої іншої диктатури.

Сьогодні переконуємося в рації цього погляду: Україна не тільки знов революціонує, але цей листопадовий її зрив відбувся вже на іншому, на вищому рівні – як масовий виступ за оздоровлення економічних підвалин суспільства. Погоджуємося з тими політологами, знов же небагатьма, котрі вважають масовий протест українських підприємців ще значнішим історичним моментом, ніж Помаранчева революція. Йдеться, як стверджує директор київського Інституту ґльобальних стратегій Вадим Карасьов, про „якісну, глибоку, системну зміну суспільного укладу,... про те, яку модель екоомiки вибере Україна – европейську, буржуазно-економічну, зі справедливим правосуддям, леґітимною податковою системою і рівністю можливостей, чи модель авторитарного, монополістичного, чиновницького капіталізму з привілеями для олігархів, „приватизованими“ судами,данинною податковою системою й обмеженими можливостями“.

Влада відступила, злякавшись, що цей несподіваний для неї протест підприємців проти хижацького Податкового кодексу висуне таких провідників, котрі зможуть надати цьому соціяльному рухові форму політичних вимог, форму такої партійно-політичної програми, яка згуртує навколо себе все суспільство. Це означало б цілковитий крах донецько-олігархічного порядку, що його „реґіонали“ сподівалися накинути на всю Україну. Тому В. Янукович, з волі якого „кишенькова“ парляментська більшість й схвалила той кричуще несправедливий податковий закон, змушений був 30 листопада накласти на нього вето.

Однак, буквально за два дні, 2 грудня, Верховна Рада знову схвалила проєкт Податкового кодексу, врахувши запропоновані Президентом компромісні поправки.

Всіма доступними для неї пропаґандивними засобами, всіма правдами і неправдами, підкупами і грубою силою влада намагається звести протести підприємців нанівець, унеможливити зформування чіткої і перспективної ідеології соціяльного руху, не дати підвести голову новому поколінню політичної еліти України. Візьмімо до уваги ще й величезний вплив на В. Януковича з боку Кремля, який спить і бачить Україну, як свою евроазіятську колонію.

Словом, дуже непростий і нелегкий іспит для нових революційних Майданів. Але сміливо можемо сказати одне: українське суспільство входить у фазу розвитку, коли народовладдя означатиме те, що й має означати – підпорядкування влади народові.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“. Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com

Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net

Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

ГРУДЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

„Був дуже відважним бойовим старшиною...“

На найближчу неділю, 12 грудня, припадає 120-річчя від народження полковника Андрія Мельника, одного з найвідоміших організаторів і керівників українського національно-визвольного руху першої половини XX ст. Він, як і полковник Євген Коновалець, належав до славної когорти галичан-борорників – безпосередніх учасників революційних подій в Україні 1917-1921 років, заснування Української Народної Республіки і її збройної оборони. Певний час А. Мельник навіть був начальником Генерального штабу Армії УНР.

Але постать цього військовика вирізнилася на тлі тих преважливих подій ще раніше. З вибухом Першої світової війни А. Мельник добровільно вступив до леґіону Українських Січових Стрільців, у леґендарній битві за Маківку в Карпатах вже керував сотнею. У вересні 1916 року, під час боїв за Лисоню, потрапив, разом з декількома іншими старшинами УСС, до російського полону, а коли Україна завирувала антиімперським опором, організував втечу з табору військовополонених і з Царицину дістався до Києва, знову став до зброї – як командир пішого куреня Січових Стрільців, швидко дослужившись до чину полковника і до високого звання – Отаман Армії УНР.

„...Він був дуже відважним бойовим старшиною – мабуть, трохи тому, що хворів на легені і відчував погорду до смерти“, – згадув про А. Мельника ще один галичанин, – учасник української революції 1917-1921 років – наш незабутній редактор „Свободи“ Іван Кедрин-Рудницький.

Після поразки Визвольних Змагань, коли збройні формації УНР, в тому числі й Січові Стрільці, опинилися інтернованими на польській території і розззброєними, А. Мельник перейшов кордон до Чехословаччини і в Подєбрадській господарській академії набув мирної професії лісового інженера. Не довго нею втішався, оскільки українське питання залишалося трагічно нерозв’язаним і вимагало нових зусиль, нової самовідданости і нових жертв.

А. Мельник разом з його бойовим побратимом Є. Коновальцем став співзасновником Української Військової Організації і першим крайовим комендантом УВО. Активна підпільна проукраїнська діяльність спричинила неминуче переслідування з боку польської жандармерії. У квітні 1924 року А. Мельника заарештували і засудили до чотирирічного ув’язнення.

Після звільнення – знову щоденна громадсько-політична праця. У 1932-1938 роках А. Мельник очолював правління Видавничої спілки „Діло“, Головну раду католицької асоціяції української молоді „Орли“, був членом Товариства українських комбатантів „Молода Громада“, членом сеньйорату УВО, а після утворення Організації Українських Націоналістів – головою Сенату ОУН.

Обминімо тут болюче питання історії національно-визвольної боротьби нашого народу перед Другою світовою війною і під час неї – розлам в ОУН, виникнення двох її організаційних структур, так званих „мельниківської“ і „бандерівської“. Питання це ще й досі не досліджене остаточно, бо має багато аспектів, в тому числі й психологічний, тому, заради повчальности цієї драми, набаго кориснішим буде наше щире бажання зрозуміти її, а не осуджувати її головних дійових осіб. Бо кожен з них мав свою рацію.

Згадаймо, скільки зашкодили утвердженню Української Народної Республіки розмаїті отамани-анархісти, котрі діяли кожен на власний розсуд і неспроможні були обговорювати і приймати спільні рішення. Надивившись на них зблизька, А. Мельник навіть підпільні форми боротьби волів пов’язувати з демократичними засадами.

Але також згадаймо передвоєнне становище українства, в Галичині – під безкомпромісною щодо українців Польщею, в СРСР – під більшовицькими голодоморами і репресіями. І коли виникнув короткий історичний момент для відпору смертельним ворогам України, то це вже не був час для демократичних засідань і голосувань...

Є ще один драстичний аспект – московська аґентура в українському підпіллі. Відомо, що від неї не вберігся навіть Є. Коновалець, винятково талановитий оранізатор українського збройного опору. Москва в цьому має величезний досвід і від нього ледве чи колись відмовиться.

Самозрозуміло, що розлам в ОУН був дуже шкідливий для української справи, тому вже на самому його початку найвпливовіші діячі українства намагалися запобігти йому. Зацитуємо тут лист Митрополита Андрея Шептицького до А. Мельника від 7 липня 1941 року, вміщений у дослідженні французького історика проф. Володимира Косика „Україна в Другій світовій війні у документах“:

„Вельмишановний Пане Полковнику! Уся українська громадскість вимагає як обов’язково необхідну передумову Вашу взаємну згоду з Бандерою і припинення цієї суперечки, такої страшної і шкідливої для української справи. Є немислимим, щоб після більшовицького панування ОУН мала принести нам братовбивчу війну з усім нещастям, яке з цього настане.... Я очікую на Вашу відповідь стосовно Вашої повної злагоди. Бажаю Божого благословення!“.

Помер А. Мельник 1964 року у Люксембурзі, там і похований. Після війни докладав великих зусиль в ім’я консолідування українських еміґрантських сил. Саме йому належала ідея створення Світового Конґресу Українців, втілена у 1967 році зі створенням Світового Конґресу Вільних Українців.

П. Ч.

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ГОЛОДОМОР 1932-1933 РОКІВ В УКРАЇНІ

КИЇВ

Поряд з офіційним вшануванням пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні, в столиці 27 листопада відбулися численні масові громадські акції, у яких взяли участь провідники національно-демократичних партій і рухів. На цій сторінці вміщено кілька світлин, які надіслав до „Свободи" Сергій Марченко.

Провідник партії „Батьківщина" Юлія Тимошенко під час вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду.

Верховний Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви Любомир Гузар (зліва) і предстоятель Української Православної Церкви Київського патріярхату Філарет під час поминальної служби в пам'ять жертв Голодомору.

Представники партії „Наша Україна" на чолі з Віктором Ющенком (в центрі) у жалобній ході.

НЮ-ВЕСТМІНСТЕР, Канада

27 листопада представники української громади Ванкуверу та нижнього материку Бритійської Колюмбії зійшлися на відзначення 77-их роковин геноцидуукраїнської нації – Голодомору 1932-1933 років. На голодному обіді були вода і хліб, який подарувала українцям ефіопська православна громада міста Ню-Вестмінстер.

Були присутні представники канадських урядів та місцева преса, зокрема сенатор Йона Мартин,депутат федерального уряду Фин Донелі, депутат провінційного парляменту Рик Карсвел. Сенаторка Й. Мартин прочитала привіт від прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера.

Підготували приміщення церкви свв. Петра й Павла голова управи Конгресу Українців Канади Анатолій Цяцька та члени Провінційної ради Бритійської Колюмбії.

Мирослав Петрів,
писар-скарбник
Конґресу Українців Канади
в Бритійській Колюмбії

Під час голодного обіду у Ню-Вестмінстері, Канада.

Сенатор Йона Мартин (праворуч) на церемонії у Ню-Вестмінстері, Канада.

КЛІВЛЕНД, Огайо

14 листопада, з ініціятиви Українських Злучених Організацій Огайо (УЗО) у Великому Клівленді було організовано акцію „Не дамо згасити свічку пам'яті мільйонів жертв Голодомору ніколи!". Це вшанування пам'яті жертв голодомору розпочалося в залі міської ратуші, де зібралися представники українських державницьких і громадських організацій, місцевого уряду та громадськість.

У вступному слові посадник Парми Дін де Пієро підкреслив, що Голодомор, як геноцид, є великою трагедією українського народу, яка повинна викликати міжнародну засторогу проти будь-якого терору. Ось чому уряд Парми підтримав акцію УЗО з вшанування пам'яті жертв сталінського режиму.

Голова управи УЗО Ігор Дячун щиро подякував посадникові міста за участь у акції. Відтак Д. де Пієро запалив смолоскип пам'яті і вручив його І. Дячунові, котрий передав вогонь групі молодих бігунів у спортових одностроях з лоґом Голодомору.

До складу групи входили Олеся Рабосюк, Ліда Апостолюк, Юля Ванчосович, Адріяна Краснянська, Оля Луцишин, Іван Петрів, Шеймис Келегер, Стефан Галяревич, Максим Засідкович, Роман Сембай, Анатолій Фульмес та Дмитро Стасюк. Очолив почесний ескорт спортовець з великим стажем Роман Ліщинецький.

У супроводі поліцейських спортовці пробігли вулицями Парми до Меморіялу жертв Голодомору біля Українського православного катедрального собору св. Володимира в „Українському селі".

Задзвонили дзвони собору. Поминальну акцію пам'яті жертв Голодомору відкрив настоятель катедри св. Володимира о. Іван Наконечний.

Панахиду біля пам'ятника жертвам Голодомору відслужили греко-католицькі і православні священики, а Меморіял жертвам Голодомору отці освятили свяченою водою. І зринув над тихою Пармою і „Українським селом" спів „Вічная пам'ять". Співав з'єднаний хор українських храмів. У його виконанні звучали пісні „Боже, великий, єдиний" та „Боже, благослови Америку".

І. Дячун висловив щиру подяку духовенству, хористам, учасникам поминального пробігу, сумівцям, усім, хто прийшов пом'янути мільйонні жертви Голодомору в Україні.

Відтак учасники акції зібралися в культурно-освітньому центрі собору св. Володимира, де було висвітлено фільм „Голодомор". Представила цю кінострічку референт у справах зовнішніх зв'язків УЗО Марія Квіт-Флин. Присутні оглянули виставку архівних документів, які розкривають злочин проти українського народу.

Василь Романчук

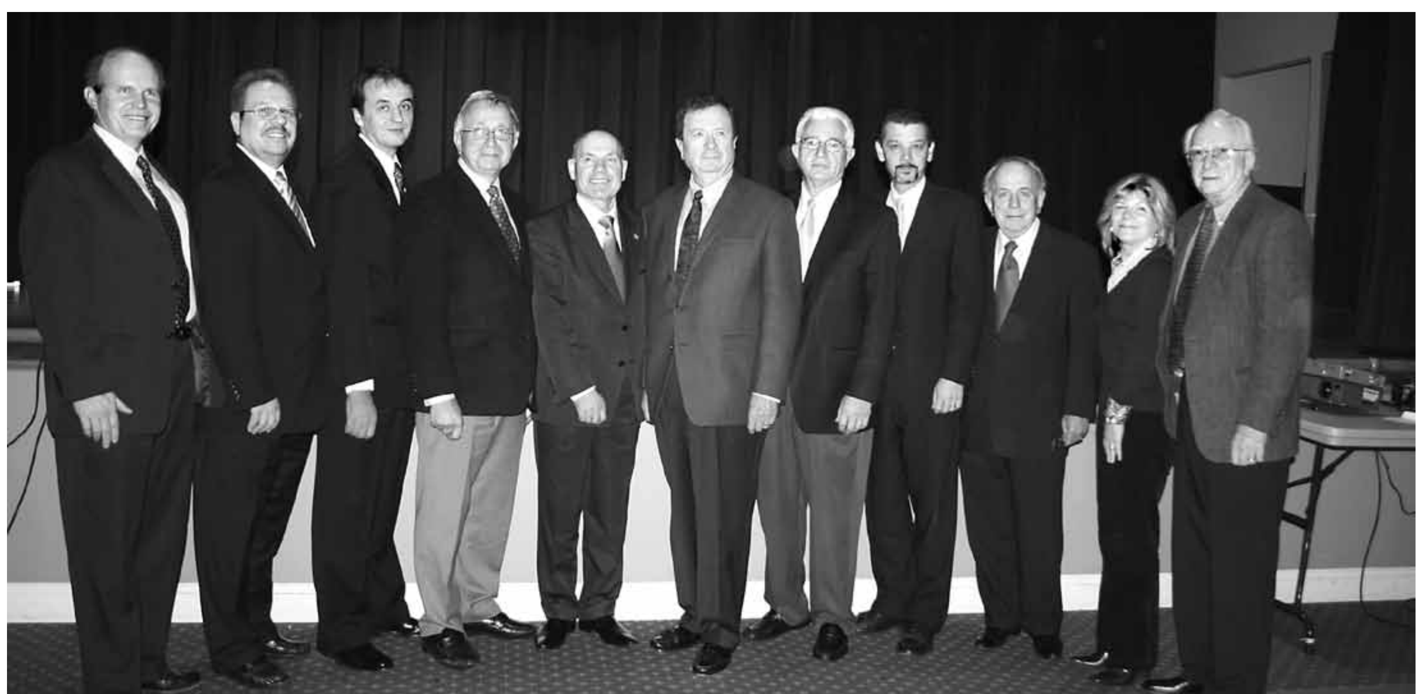
Під час запалення смолоскипу пам'яті у Пармі (зліва) посадник міста Дін де Пієро, Ліда Апостолюк, організатор акції Маруся Квіт-Флин і голова Українських Злучених Організацій Ігор Дячун.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Зустріч в Українському Американському Культурному Центрі Ню-Джерзі

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – 5 грудня в Українському Американському Культурному Центрі Ню-Джерзі відбулась зустріч громади з ректором Національного університету „Острозька академія“ д-ром Ігорем Пасічником і керівником відділу міжнародного співробітництва академії Едуардом Балашовим. Гостей з України представив віце-президент Української Американської Кредитової Спілки „Самопоміч“ Ярослав Завійський.

Танцювальний ансамбль „Іскра“ (керівник Андрій Цибик) розпочав імпрезу танцем „Привіт“. Присутні подивилися відеофільм про Острозьку академію, в основі якого була розповідь про щедру допомогу університетові від закордонних українців. Після цього д-р І. Пасічник на прохання присутніх поділився своїми міркуваннями щодо сучасної політичної і економічної ситуації в Україні, а також розповів про відродження Острозької академії.

Д-р Ігор Пасічник (в центрі) серед представників громадських організацій і фінансових установ 5 грудня в Українському Американському Культурному Центрі Ню-Джерзі. *Фото: Левко Хмельковський*

На зустрічі промовляли Я. Завійський і президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай, який розповів про підтримку академії з боку Української Народної Фундації УНСоюзу і закликав громаду до фінансової допомоги університетові, який успішно готує національно свідомі кадри для Української держави.

У мистецькій програмі зустрічі, крім танцювального ансамблю „Іскра“, виступили учні музичної школи у Випані – відділу Українського музичного інституту. Концерт вела директор школи Лілія Кушнір. На сцені співав дитячий хор (солістка Оля Приймак), на фортепіяні грали Ліля Томко, Уляна Лещук, Анна Салевич (в дуеті з Л. Кушнір), Марко Завадівський, Іван Волянський, Олеся Чарторийська, Діяна Завадівська. Уляна і Калина Лещуки не тільки виконали музичні твори для фортепіяна, але співали і грали на бандурах.

Концерт завершив іскрометний гопак. Після цього Я. Завійський вручив Л. Кушнір чек від „Самопомочі“ – подарунок на розвиток музичної школи.

Левко Хмельковський

На сцені – дитячий хор музичної школи (зліва): Ліліяна Томко, Софія Коваль, солістка Оля Приймак, Уляна Лещук, Анна Салевич.

Професор-емерит Ратґерського університету Тарас Гунчак (зліва) представив д-рові Ігореві Пасічникові книгу з 14-томної серії „Тисяча років української суспільно-політичної думки“, яку він подарував Острозькій академії.

Танцювальний ансамбль „Іскра“ (керівник Андрій Цибик) вітав гостей танцями „Привіт“ і „Гопак“.

Відбувся 19-ий собор Української Православної Церкви в США

САВТ-БАВНД-БРУК, Ню-Джерзі.– „Спаси, Господи, людей Твоїх і благослови наслід-дя Твоє", – з цими словами 200 делеґатів 19-го собору Української Православної Церкви в США пройшли процесією до Культурного центру, де відбулося офіційне відкриття пленарних засідань. Перед тим Митрополит Константин відслужив Божественну Літургію св. Івана Золотоустого у церкві-пам'ятнику св. Андрія.

Митрополит Юрій Української Православної Церкви в Канаді Юрій висловив свої привітання від імені єрархів, духовенства та мирян цієї Церкви, закликаючи людей бути вірними Христовому вченню у XXI ст.

Архиєпископ Харківсько-Полтавської Єпархії Української Автокефальної Православної Церкви Ігор привітав делеґатів собору, закликаючи Церкву в США молитися за їхніх братів та сестер в Україні.

Після призначення заступників на соборі, секретарів та парляментаріїв собору, робоча сесія привернула увагу присутніх до звернення голови Консисторії УПЦ в США Архиєпископа Антонія, який приготував історичний нарис Церковного служіння за останні 95 років у США, а також детальний звіт різних відділів Церкви.

Звіти протоєрея о. Василя Заверухи, декана Свято-Софіївської семінарії, деканів Церкви, президентів Української Православної Ліґи, Товариства св. Андрія та Об'єднаних Українських Православних Сестрицтв завершили денне засідання.

День закінчився вечірнею у каплиці Свято-Софіївської семінарії Трьох Святих Єрархів, під час якої протоєрей о. Тарас Удод, заступник голови президії консисторії УПЦ в Канаді, виступив з промовою.

Другий день собору почався з Літургії св. Івана Золотоустого, яку очолив Митрополит Юрій.

Увесь день 28 жовтня був присвячений зібранням комітетів церковного служіння, місії, освіти, Історично-наукового комплексу, відновлення парафії, міжцерковних стосунків, фінансового, допомоги та пожертви, резолюції, номінаційного та статутного. Кожен делеґат собору брав участь щонайменше у двох засіданнях комітетів. Комітети підготували звіти для собору з пропозиціями та резолюціями, які торкаються щоденного життя Церкви.

Делеґати та гості взяли участь в екскурсії Історично-Наукового комплексу в Центрі митрополії, де Архиєпископ Антоній та Наталя Гончаренко, директор музею, привітали їх у новозбудованій будівлі і поділилися з гостями баченням та призначенням комплексу у житті УПЦ в США.

Після вечері 28 жовтня була музична програма, у якій виступили малий хор Свято-Троїцької Української православної церкви з Трентону, Ню-Джерзі (Елен Скабарозі, Лідія Мічалак, Христина Маддалена, Наталя Галушка, Олена Лимар, Ольга Хом'як та паніматка Лілія Лимар) і дует сестер Павлишиних.

Наступною була офіційна програма. Особливим гостем був Архиєпископ Дмитрій, екзарх Константинопольського патріярхату, голова Єпископського зібрання у США і голова Грецької Православної Єпархії у США, який привітав делеґатів собору від імені Патріярха Варфоломея.

Митрополит Юрій та представник Митрополита Карпато-Русинської Православної Єпархії в Америці Миколая протоєрей о. Михайло Роско висловили свої привітання.

На завершення вечірньої програми Христина Балко, директор Української Національної Федеральної Кредитної Спілки, звернулася до делеґатів собору, згадуючи про роботу спілки, зазначила, що це єдина релігійна українська кредитна спілка, яка допомагає багатьом парафіям Церкви у їхніх життево важливих служіннях. Учасники собору висловили свою подяку керівникам спілки за фінансування офіційного бенкету собору.

29 жовтня Єпископ Даниїл відслужив Літургію у церкві-пам'ятнику св. Андрія разом з духовенством.

Після сніданку і офіційного відкриття робочої сесії собору він виступив з зверненням до делеґатів собору. Під час пленарних сесій був виділений час для презентацій та прийняття звітів соборних комітетів. День закінчився прийняттям змін до конституції УПЦ в США та надання стипендій семінаристам від стипендійного фонду ім. Левицьких.

Архиєпископ Антоній, Митрополит Юрій Української Православної Церкви в Канаді, Митрополит Константин та Єпископ Даниїл під час Божественної Літургії в день закінчення 19-го собору Української Православної Церкви в США.

Люба Левицька, донька протопресвітера Володимира Левицького, надала стипендії семінаристам Василеві Пасакасові, Андрієві Матлакові та Василеві Довгановi, які висловили свою подяку стипендійному фондові за таку честь.

Четвертий день собору почався Літургією, яку відслужив Архиєпископ Антоній, правлячий ієрарх Східньої єпархії і президент Консисторії УПЦ в США.

Відбулася презентація Архиєпископа Ігоря, який на прохання Ради Митрополії, поділився перспективою життя Православної Церкви в Україні.

Друга половина дня була присвячена звітам комітетів собору та їхньому затвердженню. Пленарне засідання завершилося промовою Митрополита Константина, який подякував всім учасникам за самовідданість та присвяту Українській Православній Церкві. Архиєпископ Антоній провів обряд при-

(Закінчення на стор. 10)

Процесія перед відкриттям 19-го собору Української Православної Церкви в США.

Вибрали президента і нову екзекутиву УОКЦентру

На фото (зліва): Андрея Жаровська, Софія Коропецька, Марко Тарнавський, Наталія Ґріґа, Борис Павлюк, Наталка Фірко, Надія Петрик, Роман Циган і Любомира Калита.

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія.– 25 жовтня Рада директорів Українського освітньо-культурного центру (УОКЦ) провела сходини і вибрала нову екзекутиву.

Борис Павлюк одноголосно перевибраний президентом і головним екзекутивним урядником корпорації.

Також одноголосно обрані члени екзекутиви: Наталія Ґріґа, Софія Коропецька, Любомира Калита, Роман Циган, Андрея Жаровська, Наталка Фірко, Надія Петрик і Софія Коропецька.

Андрея Жаровська

Вшанували пам’ять ветеранів США

Член Шостої станиці Українських Американських ветеранів Данило Марчишин кладе вінок до пам’ятника.

ЮНІОН, Ню-Джерзі. – Прилетів листопад на сильному вітрі, приніс золоте листя і спогад про війни, про ветеранів Першої і Другої світових воєн, про наш вклад в історію.

Українські Американські Ветерани (УАВ) з 6-ої станиці відзначили листопадовий День пам’яті біля підніжжя пам’ятника на цвинтарі „Голівуд“.

14 листопада, об 11-ій год. ранку, група ветеранів і їхніх помічниць провели свою традиційну церемонію – зачитали імена ветеранів на камені і поклали вінок.

В церемонії взяли участь командант 6-ої станиці Михайло Федірко, Володимир Боднар, Роберт Дол, Данило Марчишин, Божена Ольшанівська, Зірка Беркесевич.

Божена Ольшанівська

День подяки відзначили на Оселі ОДВУ ім. О. Ольжича

ЛІГАЙТОН, Пенсильванія.– 21 листопада оселя Організації державного відродження України (ОДВУ) ім. Олега Ольжича відсвяткувала День подяки – національне свято Сполучених Штатів Америки, яке відзначається на спомин жнив, зібраних в Плімут-колонії 1621 року, після зими, смертельного голоду і нужди. Цей особливий день відзначають всі вірні церковними Богослужбами і родинним єднанням.

О 1-ій год. по полудні, коли гості вщерть заповнили залю, голова оселі і центральної управи ОДВУ Олесь Процюк виголосив молитву і привітав гостей.

Смачні страви для учасників свята приготував кулінарний відділ оселі.

Розваговою точкою була українська танцювальна група з православної церкви св. Марії в Алентавні, Пенсильванія, яка виконала ряд народних танців, почавши „Привітом“ і кінчаючи гопаком.

На закінчення О. Процюк подякував всім за участь і співпрацю.

Богдан Пастушак

Подарунки сиротам в Україні

ІРВІНҐТОН, Ню-Джерзі. – Осередки Спілки Української Молоді в Ірвінґтоні, Ню-Джерзі, Гартфорді, Конектикат, придбали нові іграшки в подарунок сиротам України до днів св. Миколая і вислали в Україну через компанії „Міст“, „Дніпро“ та „Роксоляна“. Ці подарунки встигнуть дійти до сиротинців на час свята.

Ірина Агне

Члени Спілки Української Молоді і діти в Ірвінґтоні, Ню-Джерзі, готують подарунки для сиріт в Україні.

Відбувся 19-ий собор...

(Закінчення зі стор. 9)

йняття нововибраних членів Ради Митрополії, Консисторії, Церковного суду та Контрольної комісії.

31 жовтня відбулася Архиєрейська Літургія у церкві-пам’ятнику св. Андрія Первозваного, котру відслужили Митрополит Константин, Митрополит Юрій, Архиєпископ Антоній та Єпископ Даниїл разом з духовенством Церкви.

Після Панахиди у мавзолеї Патріярха Мстислава Архиєпископ Антоній та Єпископ Даниїл повели духовенство та вірних Церкви до гробу бл. п. Митрополита Івана (Теодоровича), щоб відслужити Панахиду за єрархів, які поховані на цвинтарі св. Андрія у Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі. Під час Літургії та Панахиди співав хор церкви-пам’ятника під керівництвом Михайла Андреця.

Консисторія УПЦ в США

Новини з Наукового Товариства ім. Шевченка

Теми історичні, теми актуальні

НЮ-ЙОРК. – 2 жовтня у будинку Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) з доповіддю „Академічний підхід та політична коньюнктура у боротьбі за трипільську спадщину в сучасній Україні" виступив київський дослідник Олександер Дяченко, Фулбрайтівський стипендіят, кандидат історичних наук, науковий співробітник Інституту археології Національної Академії Наук України.

На початку доповіді О. Дяченко подякував керівництву НТШ-А за запрошення виступити перед українською громадою, сказав про особисті враження від перебування в американських українознавчих центрах, де, за його словами, він майже не відчуває, що перебуває так далеко від України.

„Інтерес до історичної спадщини помітно зріс в усьому світі, і особливо це відчутно у новопосталих державах, адже зміст цієї спадщини дає змогу переосмислити своє місце у світі, консолідує державну націю", – відзначив доповідач.

Під час доповіді було показано прозірки з зображеннями знайдених під час розкопок матеріяльних пам'яток трипільців, розглядалися проблеми хронологізації археологічних знахідок. Дотепер знайдено і різною мірою досліджено поселення трипільської культури на загальній площі 100-350 гектарів у межиріччі Південного Бугу та Дніпра на території сучасних Черкаської, Кіровоградської та Тернопільської областей, почасти – в Молдові.

Поселення ці наприкінці XIX ст. відкрив та почав вивчати український археолог Вікентій Хвойка (1850-1914). Розрізняють три етапи трипільської культури: ранній (3500-3000 рр. до Х.), середній (3000-2000 рр. до Х.) та пізній (2000-1700 рр. до Х.).

У подальшому викладі мова йшла про наукові інтерпретації даних археології та історії, що стосуються досліджень поселень трипільської доби на території України. Зокрема аналізувалися такі поширені історичні міти, як трипільське походження сучасних українців, ототожнення трипільських поселень з давньою державою Аратта – прабатьківщиною сучасного людства, теорія особливої „Трипільської цивілізації".

Пропонуючи арґументи, що спростовують подібні уявлення, О. Дяченко неодноразово повертався до думки про легковажність історичної мітології, яка виникає на основі політичної коньюнктури. Щодо останнього твердження у присутніх у залі виникали уточнення та запитання, на які доповідач давав докладні відповіді з позицій неупередженого археолога.

Олександер Дяченко під час лекції.

Виступає Оксана Лемеха-Луцька.

Презентація альманаху

9 жовтня у будинку НТШ відбулася презентація видання „Альманах Станиславівської землі: збірник матеріялів до історії Станиславова і Станиславівщини" (Том третій. Ню-Йорк-Київ-Івано-Франківськ, 2009). Учасниками презентації були довголітній член видавничого комітету Альманаху Оксана Лемеха-Луцька та директор бібліотеки НТШ Світлана Андрушків.

З доповіддю „Реґіональні збірники" виступила С. Андрушків. Вона розповіла про виникнення та розвиток проєкту у рамках неперіодичної редакційної серії НТШ „Український архів". Цю серію Наукове Товариство ім. Шевченка почало видавати у Львові ще в 1906 році.

Як відзначила доповідач, у 1950 році постало перше земляцтво американських українців, вихідців з Угнівщини. На своєму першому з'їзді воно постановило приступити до видання пропам'ятної книги історичного збірника. Одночасно, щоб відзначити 700-ліття свого міста, у 1953 році колишні мешканці Львова видали у Ню-Йорку книгу „Наш Львів – ювілейний збірник 1252-1952". У 1956 році вийшов друком наступний реґіональний збірник: „Буковина: її минуле і сучасне", авторства Дениса Квітковськоого.

Далі С. Андрушків говорила про працю НТШ над продовженням серії, показувала прозірки окремих найповніших видань з тих чотирьох десятків реґіональних збірників, що заходами небайдужих українців побачили світ за останні 50 років. На переконання доповідачки, реґіональні збірники НТШ служать зразком подібного роду публікацій, їх виконано на фаховому науковому рівні.

У незалежній Україні, за словами С. Андрушків, це новий жанр, і останніми виданнями матеріяли реґіональних збірників НТШ суттєво доповнюються. Такою, наприклад, є книжкова серія „Моє місто", що видається у Івано-Франківську і вже начислює понад 30 випусків про різні сторони життя міста Станиславова. Там же, в Івано-Франківську, презентація третього тому „Станиславівщини" відбулася у жовтні 2009 року.

Опісля було зачитано текст доповіді відсутнього д-ра Юрія Гаєцького, редактора Альманаху.

Відтак, після заключних слів С. Андрушків, слово було надане її матері – Оксані Лемесі-Луцькій.

Цій незвичайній жінці минуло 96 років життя, і її виступ став підсумком величезного життєвого і літературного досвіду, лунав напрочуд свіжо та переконливо. Присутні були схвильовані, коли О. Луцька назвала себе „останнім могиканином" з проводу „Комітету Станиславівської землі", а далі розповідала про своїх довголітніх колеґ з комітету та однодумців, що, за її словами, пройшли теренами світових війн і були очевидцями в'язниць німецьких, польських, московських... Книжка охоплює відтінки життя рідної землі і має ширитися серед молодого покоління, щоб доносити правду про криваві окупації українського народу, – завершила свій виступ О. Луцька.

На завершення обговорення перед присутніми промовляла Ірена Ясінська, дочка Богдана Ясінського, одного з засновників Видавничого комітету „Альманаху Станиславівсської землі". Для участи у презентації вона спеціяльно приїхала зі столиці США – Вашинґтону. Після її виступу у залі ще довго лунали коментарі присутніх – членів однієї великої „станиславівської родини".

Пресова група НТШ-А

Комітет допомоги незрячим завершив свою працю

КЛІВЛЕНД, Огайо. – Понад 22 роки діяв у Клівленді Комітет допомоги незрячим „Боротьба за зір", до якого належали 20 жінок різних професій. Комітет допомагав незрячим і слабозорим дітям у школі ч. 100 у Львові. Ця школа, заснована у 1851 році, була єдиною в Галичині. В школі тепер навчається і живе 135 незрячих і слабозорих дітей.

Комітет, заснований у 1988 році, очолювала Мирослава Оришкевич, яка має міжнародний досвід у праці з незрячими і одержала нагороду „Ротарі Інтернешнл" з цієї ділянки.

Спочатку комітет допомагав школі необхідними матеріялами. Було передано спеціяльний папір, побільшуючі скла, маґнетофони і касети, спеціяльні окуляри, електронне приладдя до друку та читання, озвучені книги, а також одяг.

Пізніше запросили до Клівленду одного учня на операцію очей, якого дуже тепло прийняли членки комітету та клівлендська громада. Другому учневі допомогли приїхати до Філядельфії на вишкіл учителів для незрячих.

Коли члени комітету відвідали школу у Львові і побачили великі потреби на відновлення будинку, то звернулися до громади, попросили підтримки. Громади щедро відгукнулись.

Комітет узявся прокласти каналізацію будинку, збудованого ще у 1901 році. Опісля всередині вставили нові водогони, лазнички, котли для теплої води, вмивальники, закупили пральки і сушарку.

Була виконана велика праця з дахом, вкритим черепицею 100 років тому. Останній проєкт – заміна 28 знищених вікон і двох дверей.

Комітет безмежно вдячний громаді в Клівленді та його околицях, усім щедрим жертводавцям з інших міст, які сприяли здійсненню великого проєкту, щоб полегшити щоденне життя позбавлених зору дітей.

Анна Завадівська

Незрячі діти з львівської школи ч. 100.

Таємні депеші...

(Закінчення зі стор. 3)

ло, що міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров порушував тему Голодомору з міністром закордонних справ Ізраїлю Авіґдором Ліберманом на зустрічі у Москві. В депеші з Посольства США у Москві зазначається: „ С.Лавров висловив занепокоєння Росії щодо „історичного реваншизму", що стосується радянського періоду і Другої світової війни. С. Лавров згадав офіційне визнання Ізраїлем Голодомору в Україні. А. Ліберман пояснив, що, визнавши Голодомор трагедією, Ізраїль, не звинувачує в ній Росію й не визнає її актом геноциду".

Інші матеріяли, оприлюднені на мережі „Вікілікс", стосуються колишнього прем'єр-міністра Ю. Тимошенко. Перший документ, датований 30 жовтня 2008 року, стосується проголошеної боротьби Ю. Тимошенко з посередником на ринку постачання російського газу в Україну „РосУкрЕнерґо". Посольство США також зазначає політичну нестабільність України, можливу поразку Ю. Тимошенко на виборах, або її слабкість при владі.

Інший фраґмент, оприлюднений на мережі „Вікілікс", стосується розмови у Посольстві США з колишнім соратником Ю. Тимошенко, прізвище якого не подається. Український посадовець висловлює сум з приводу того, що йому не вдалося переконати Ю. Тимошенко скористатися з економічної кризи і запровадити необхідні економічні перетворення. Це засвідчує брак провідницьких якостей Ю. Тимошенко і констатує, що вона і далі буде перешкоджати реформуванню країни.

На думку посадовця, Ю. Тимошенко переймається лише власним прагненням до влади і популізмом. Посольство США висловило жаль, що „небажання Ю. Тимошенко ухвалювати складні рішення коштувало країні так дорого не лише в розумінні збільшення бюджетного дефіциту, державного боргу, падіння економіки, але й у тому, що вона позбулася розумного посадовця".

Мережа „Вікілікс" також оприлюднила лист від Віліяма Тейлора, Посла США в Києві, датований груднем 2008 року, з якого випливає, що український підприємець Дмитро Фірташ пов'язаний з російською організованою злочинністю. За словами Д. Фірташа, в Україні в 1990 роках неможливо було робити бізнес, „не укладаючи слизькі угоди з організованою злочинністю". У таємній записці В. Тейлора мовиться, що Д. Фірташ „визнав зв'язки з російським кримінальним авторитетом Семеном Моґілевичем, якого европейські та американські правоохоронні органи вважають найчільнішою фіґурою російських мафіозних синдикатів у світі, сказавши, що йому потрібна була згода С. Моґілевича на те, аби почати бізнес".

За словами В. Тейлора, Д. Фірташ, у якого „м'яка манера говорити", прийшов до нього на зустріч 8 грудня 2008 року і „довго говорив про свій бізнес, відчутно намагаючись покращити свій імідж перед американським урядом".

У дипломатичному листуванні, яке оприлюднила газета „Ґардіян", у січні 2010 року еспанський суддя Хосе Ґрінда Ґонзалес заявив Посольству США в Мадриді, що Росія, Білорусь і Чечня фактично стали „мафіозними державами", і він передбачає, що „Україна стане такою незабаром". Він уважає що в Росії, Білорусі й Чечні „діяльність уряду не можна відрізнити від діяльности організованої злочинности".

Невдовзі мережа „Вікілікс" оприлюднила чергову порцію депеш американських дипломатів до Державного департаменту у Вашинґтоні, що стосуються ситуації в Україні.

У 2006 році посольство США в Україні звітувало Вашинґтонові про те, як Віктор Янукович, який на той час був провідником опозиції, виступав з погрозами на адресу Посла Литви в Україні у зв'язку з тим, що тодішній Президент Литви Валдас Адамкус брав участь у переговорах під час Помаранчевої революції.

В іншій депеші Посол США доводить до відома тодішнього директора з питань Східньої Европи в Раді національної безпеки США Деймона Вілсона, як Партія Реґіонів намагається змінити свій імідж, позбувшися „репутації прихистку для кримінальних кіл та олігархів".

Посол США Джон Гербст буцімто називає в тому документі Рината Ахметова „хрещеним батьком донецького клану" і додає, що завдяки його товстому гаманцеві Партія Реґіонів звернулася за допомогою до досвідчених політтехнологів з Вашинґтону.

В листуванні американських дипломатів також згадується Уповноважена Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова, яка на березневих парляментських виборах 2006 року була другим номером у списку Партії Реґіонів. У депеші сказано, що Н. Карпачова „захищала режим диктатора, зокрема за його організацію літніх таборів для українських дітей, що постраждали від аварії на ЧАЕС [Чорнобильській атомній електростанції]".

Дипломати США наголошують, що Партія Реґіонів не змінила своїх методів боротьби у порівнянні з 2004 роком, зазначаючи, що в її списку на вибори 2010 року залишилися ті, хто був причетний до фальсифікацій виборів – зокрема Сергій Ківалов, а також ексгенпрокурор Святослав Піскун, який так нікого і не посадив з тих, хто порушував закон. Окремо американці звертають увагу своїх колеґ у Вашинґтоні на спроби створити „Комітет виборців Донбасу", яку легко сплутати з Комітетом виборців України і тим самим збити з пантелику виборців.

„Вікілікс" оприлюднює також розлогі витяги з розмов тодішнього Міністра оборони Анатолія Гриценка (2005-2007 роки) з Послом США щодо Пляну дій з членства України в НАТО. А. Гриценко, як ідеться в документах, буцімто стверджував, що Партію Реґіонів не цікавлять питання зовнішньої політики.

Сам А. Гриценко поставив під сумнів автентичність оприлюднених документів, спростувавши зміст своїх розмов з послом США Дж. Гербстом, який, за його словами, „не міг писати неправди", і що йому непритаманні такі висловлювання як „хрещений батько донецького клану".

7 грудня британська поліція заарештувала засновника мережі „Вікілікс" Джуліяна Асанджа згідно з міжнародним наказом, виданим владою Швеції, де Д. Асанджа, який має австралійське громадянство, звинувачено в двох випадках статевих домагань і одному зґвалтуванні. Одначе, за словами його адвоката, Д. Ассандж пов'язує своє судове переслідування з поширенням секретного дипломатичного листування між американськими посольствами і Вашинґтоном.

Х.В-Ф
(За матеріялами засобів масової інформації)

Відбулися загальні збори Української кооперативної ради Канади

ЕДМОНТОН, Канада.– 4 листопада за участю 20 делеґатів з шести кредитових спілок відбулися річні загальні збори Української кооперативної ради Канади (УКРК). У зборах взяли участь президент Світового Конґресу Українців (СКУ) Євген Чолій, а також почесні гості з України й Канади – колишній управитель канадської Програми зміцнення кредитових спілок в Україні Богдан Козій та колишній директор цієї програми Ірина Драгомирецька, колишній голова УКРК Ярослав Скрипник та президент Конґресу Українців Канади Павло Грод.

Учасники річних загальних зборів Української кооперативної ради Канади. Сидять зліва: Ірина Драгомирецька, Євген Чолій, Ольга Шевель, Ярослав Скрипник та Ольга Заверуха-Свинтух.

УКРК успішно діє на терені Канади з 1971 року, координує діяльність українських кредитівок, працює над відродженням і розвитком кредитно-кооперативного руху в Україні.

Є. Чолій виголосив привітання, у якому побажав УКРК на чолі з її президентом Ольгою Шевель успіхів у майбутній праці та коротко поінформував про діяльність СКУ упродовж останнього року. Він подякував українським кредитівкам за підтримку СКУ як міжнародної координаційної надбудови українських громад у діяспорі та надання фінансової допомоги для виконання поставлених завдань.

Учасники зборів заслухали доповідь І. Драгомирецької про діяльність українських кредитових спілок в Україні, інформаційне представлення Б. Лещишина про стан українських кредитових спілок у Канаді та звіт почесної голови УКРК Ольги Заверухи-Свинтух про канадську Програму зміцнення кредитових спілок в Україні, яка була визнана у Канаді однією з найкращих та найефективніших.

Крім того, було продемонстровано документальний фільм про українські кредитові спілки в Україні, а також вручено грамоти за заслуги в розбудові кооперативного руху в Україні Б.Козієві та І.Драгомирецькій.

СКУ

Осінній семестр лекцій був плідний

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Пенсильванія. – Осінній, жовтневий і листопадовий, цикл викладів Товариство „Свята Софія“ та Осередок Праці НТШ у Філядельфії присвятили ювілеям видатних християнських та громадських діячів міста Братньої Любови. Про ювілеї мецената Петра Ценка та польового духівника о. Івана Лебедовича, вже повідомлялось в пресі. Три інші вечори були присвячені о. Ізидорові Сохоцькому, проф. Романові Максимовичеві та проф. Петрові Ісаєву.

12 жовтня громада вшанувала пам’ять о. І. Сохоцького, історика української еміґрації, з нагоди 115-ліття від дня його народження. Доповідач д-р Олександер Лужницький представив біографічні дані о. І. Сохацького. Він народився 4 квітня 1895 року. Він одержав єрейські свячення з рук Єпископа Йосифа Боцяна 12 лютого 1923 року. З того часу до еміґрації до Німеччини 1945 року душпастирював в Галичині. Після п’ятирічного перебування в Німеччині прибув до Америки, де служив в Пітсбурґу, а пізніше – в Шамокіні. У 1965 році перейшов на емеритуру, помер у 1977 році.

Як зазначив д-р О. Лужницький, о. І. Сохоцький є автором кількох історичних нарисів, найголовніші з них: „Що дала Греко-Католицька Церква і духовенство укрїнському народові“ (Філядельфія, 1951), „Українська Католицька Церква Візантійського слов’янського обряду в ЗСА“ (Філядельфія, 1959) та „Історичні постаті Галичини XIX-XX ст. (Філядельфія, 1961).

Доповідач підкреслив, що історіографія о. І. Сохоцького є цінною тим, що він опрацьовує історію Церкви як в Україні, так і в США.

* * *

19 жовтня громада вшанувала пам’ять визначного науковця і громадського діяча проф. д-ра Р. Максимовича. Заупокійною молитвою відкрив вечір парох Церкви Царя Христа о. Ярослав Курпель. Відтак слово взяв головний доповідач д-р Ярослав Заліпський. Він наголосив, що довголітня дослідна праця д-ра Р. Максимовича в царині аналізи розвитку і росту листя і стебел рослини Xanthium (нетреби) дала новий і оригінальний вклад у світову літературу з ділянки біології.

Р. Максимович народився 15 жовтня 1924 року в Камінці Струміловій в західній Україні. Там і почав шкільну науку, що її закінчив іспитом зрілости вже на еміґрації, в гімназії св. Андрея в Інсбруку, Австрія, на природничому факультеті Інсбруцького університету, в 1945 році.

В 1949 році переїхав до Америки і оселився в Філядельфії. В 1956 році здобув ступінь маґістра в Пенсильванському університеті, а в 1959 році захистив докторську працю з ділянки рослинної біології. Зразу ж після здобуття докторату одержав працю інструктора в біологічному департаменті Вілянова-університету. В 1966 році він став повним професором біології у Вілянова-університеті. Там викладав загальну ботаніку, фізіологію рослин і біологічну статистику.

Крім читання лекцій, він заснував ляборaторію, де проводив досліди в ділянці квантативної аналізи розвитку листя і стебла рослини. Його дослідна праця щодо процесів розвитку листя була визнана і оплачена дотаціями та ґрантами від Natural Science Foundation в сумі 50 тис. дол. Впродовж професорської праці він опублікував 30 наукових

(Закінчення на стор. 20)

Учасники вечора в пам’ять проф. Романа Максимовича.

Відроджена греко-католицька святиня у Крехові

КРЕХІВ, Львівська область.– У Жовківському районі Львівської области мені як телеоператорові випало фільмувати Крехівський монастир. При нагоді зробив кілька світлин для „Свободи".

Першу старовинну ікону св. Миколая приніс з Білорусі засновник Йоіл, тут же з 1660 року перебувала ікона Пречистої Діви Марії, передана в монастир сім'єю львівських міщан Красовських на знак подяки за диво, що сталося з їхньою дочкою, яка прозріла при молитві перед цією іконою.

Другу чудотворну ікону Пречистої Діви Марії Верхратської перенесли в Крехів в 1808 році з села Верхні Рати, з Василіянського монастиря, де вона створила безліч чудес. Перша історична згадка про монастир походить з 1456 року, коли ченці Києво-Печерської Лаври Йоіль та Сильвестр оселилися в печері під назвою „Камінь Тимоша", що існує і нині. Збереглася і печерна церква Благовіщення, яку монахи вирубали в скелі для Йоіла.

Коли на прохання Йоіла тодішній правитель Жовківщини Станіслав Жолкевський в 1613-1618 роках подарував ченцям земельну ділянку, ця церква була перенесена туди. Поруч був побудований монастир. Йоіль побудував церкву Преображення Господнього, а потім – церкву св. Миколая.

Напади татар змусили зводити кам'яні укріплення. Монастир оточили оборонні стіни з бійницями і вежами, глибокий рів, наповнений водою. У 1664 році розпочали будівництво брами.

У 1721 році монастир став греко-католицьким. У 1946 році почалися гоніння на Українську Греко-Католицьку Церкву, і монастир у

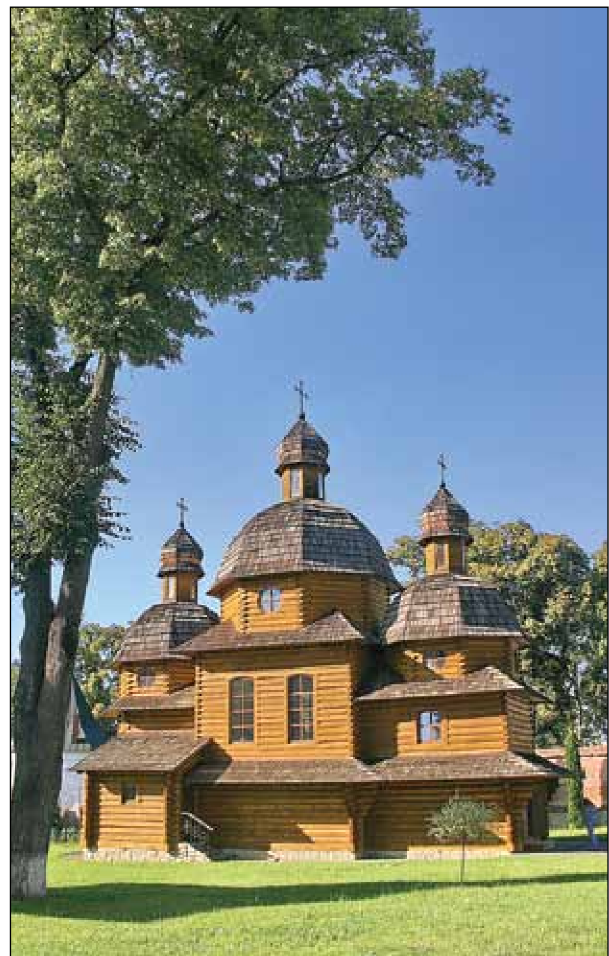
Вхідна брама Крехівського монастиря.

1949 році спорожнів, його пастирі та послушники були вислані на Сибір, ікони передані у православні церкви. Монастир віддали під допоміжну школу-інтернат.

Відродження монастиря почалося в 1990 році. Незабаром сюди повернулися ікони св. Миколая і Пречистої Діви. Тепер тут усе доглянуто, відремонтовано. Поблизу монастиря витікає з-під землі чудодійне джерело, біля якого завжди моляться прочани.

До Крехова приїздить багато гостей з різних країн світу, щоб побути в цьому чудовому і святому місці наодинці з собою та Богом.

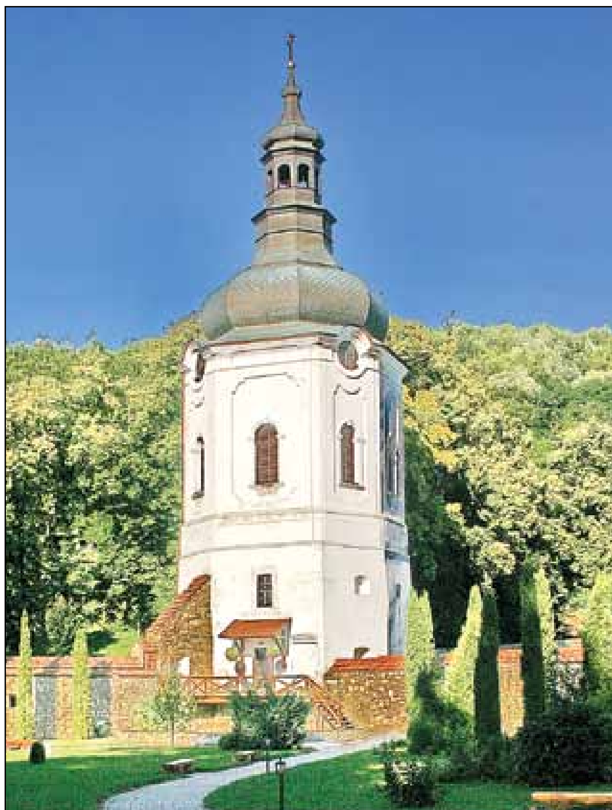
Олександер Костирко

Давня дерев'яна церква в монастирі.
Фото: Олександер Костирко

З далеких країв приїздять до монастиря люди.

Монастирська дзвіниця.

Стіни монастиря захищали ченців від ворожих нападів.

Неозорі прикарпатські простори.

Затишне монастирське подвір'я.

У Богуславі встановлено пам'ятник страченим козакам

Освячення пам'ятника в Богуславі на Київщині.

БОГУСЛАВ, Київська область. – 20 листопада у місті було відкрито пам'ятний знак козакам Армії Української Народної Республіки Іванові Білецькому та Оверкові Бондаренкові – на подвір'ї Свято-Миколаївського чоловічого монастиря Української Православної Церкви Київського патріярхату.

Обидва воїни взяли участь в Другому зимовому поході Армії УНР у 1921 році. Потрапивши у полон до ворога під Малими Миньками, І. Бондаренко та О. Білецький були страчені червоними під Базаром. В анкетах розстріляних зазначено, що вони є уродженцями Богуславщини. Проте О. Бондаренко насправді народився на Черкащині, але, щоб вберегти рідних від більшовицьких репресій, дав про себе помилкові дані.

Ініціятивна група богуславців спільно з благодійною ініціятивою „Героїка" розробила ескіз меморіяльної дошки, розпочали збір фондів. Завдяки архівній праці історика Романа Коваля було встановлено імена І. Білецького та О. Бондаренка. Настоятель Миколаївського монастиря ієроманах Арсеній (Пожарний) благословив будівництво пам'ятного знака на монастирській землі.

На ґранітній плиті викарбувано: „В пам'ять про уродженців Богуславщини учасників Другого зимового походу Армії УНР Білецького Івана Омельковича (1898-†1921), козака гарматної команди 4-ої Київської дивізії, Бондаренка Оверка Ісаковича (1890- †1921) козака 2-го куреня 4-ї бриґади 4-ї Київської дивізії. Обидва у своєму останньому бою потрапили у більшовицький полон. Страчені окупантами 22 листопада 1921 року".

Пам'ятник постав завдяки ієромонахові Арсенієві (Пожарному) , братії монастиря, Петрові Гогулі, Вікторові Кисиленкові, Сергієві Голуб'єву, Оксані Абрамовій, членам громадської організації „Богуслав Січ" та всім городянам.

Павло Подобєд

Пам'ятник страченим під Базаром козакам. Фото: Оксана Абрамова

Український храм постає у Смілі

СМІЛА, Черкаська область. – У 1920-ті роки в місті був величний храм Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ) , але більшовики зруйнували його. З цегли збудували школу на місці поховань священиків, що були біля церкви. Поховань ніхто не переніс. Не було навіть забрано плити з іменами померлих. Вони так і лежать під підлогою школи на зруйнованих могилах.

З постанням незалежности України в Смілі побудовано вже кілька храмів Російської Православної Церкви, а відроджена о. Михайлом Шевчуком святиня УАПЦ досі міститься в малесенькому пристосованому будиночку. Але українці міста гуртуються навколо настоятеля храму Різдва Івана Хрестителя о. протоієрея М. Шевчука. Він набув авторитету серед населення і як єдиний з кандидатів у депутати від „Нашої України" був обраний цього року до міської ради.

Минулого літа Смілу відвідав українець з Ню-Йорку Тихін Липовий, який народився поблизу Сміли, в селі Носачеві. Дізнавшись про те, що тут споруджується українська церква, він пожертвував на храм 1,000 дол. Завдяки його допомозі триває будівництво храму.

Українці Сміли щотижня теж жертвують на храм, що можуть. Однак фонди вичерпуються, тому о. М. Шевчук звертається до всіх небайдужих українців з проханням допомогти завершити будівництво храму. Імена усіх жертводавців будуть викарбувані на пропам'ятній дошці при вході у храм. Адреса: О. Михайло Шевчук, вул. Кам'янська,15, Сміла, Черкаська область, 20709 Ukraine.

Олександер Вівчарик

Тихін Липовий (другий зліва) з парафіянами біля храму, що будується. Фото: Олександер Вівчарик

Викрадені дзвони повернулися в церкву села Комарівки

Під час урочистого встановлення дзвонів. Фото: Михайло Трусь

КОМАРІВКА, Тернопільська область.– Надзвичайно святковим виявився недільний день 28 листопада для мешканців села Комарівки. До церкви Христа Царя приїхали отець-декан Бережанського деканату Іван (Хрептак), священики сусідніх парафій, заступник голови Тернопільської обласної державної адміністрації Василь Коломийчук, голова Бережанської районної адміністрації Ярослав Тринька, начальник Тернопільського обласного управління міліції генерал-майор Федір Бортняк та інші.

Парох о. Михайло та мешканці села не приховували радости – недавно викрадені з їхньої недобудованої дзвіниці дзвони – 100-кілограмовий „Святий Архистратиг Михаїл" та 30-кілограмовий „Христос Цар" повернулися.

Украдене парафіяльне майно правоохоронці знайшли в Хмельницькій області і повернули парафіянам місцевого храму. Службовці спецпідрозділу „Беркут" під спів церковного хору встановили на дзвіницю повернуті церкві дзвони й вони мелодійно зазвучали в руках маленького дзвонаря – другокласника Дмитрика Білика.

Представники духовенства, парафії, щасливі мешканці Комарівки висловили правоохоронцям сердечну вдячність і помолилися за їх здоров'я. Дзвінко лунало багатоголосе „Многая літа!".

Тетяна Будар

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

У Києві змагалися диригенти

КИЇВ. – В Національному академічному театрі опери та балету ім. Тараса Шевченка 21 листопада відбулося урочисте закриття Другого міжнародного конкурсу диригентів ім. Стефана Турчака та ґала-концерт переможців конкурсу. У конкурсі взяли участь понад 50 диригентів з 10 країн світу, яким на день змагання не виповнилося 35 років.

Привітали учасників творчих змагань міністер культури і туризму Михайло Кулиняк, український композитор Євген Станкович, ректор Національної музичної академії України ім. Петра Чайковського Володимир Рожок.

Сергій Голубничий.

М. Кулиняк вручив дипломи переможцям – лавреатові першої нагороди Сергієві Голубничому з України та другої нагороди Олексієві Богорадові з Росії. Третє місце посіли Катерина Осадча (Україна) та Бобомурод Худойкулов (Узбекистан). Дипломантом конкурсу став представник Китаю Лі Дзялі.

Вітаючи лавреатів, М. Кулиняк зауважив: „Цим конкурсом ми віддаємо шану нашому видатному землякові, непересічному музикантові та диригентові Стефанові Турчакові. У 26 років він уже диригував Лондонською королівською симфонічною оркестрою, двічі очолював головний музичний колектив України – Державну симфонічну оркестру, диригував у Київській Опері, буд лавреатом Національної премії ім. Тараса Шевченка 1980 року і державної премії Грузії ім. Захарія Паліашвілі 1973 року". Його дебютом у театрі стала маштабна, переповнена внутрішньої експресії, тремтливого ліризму інтерпретація Вердієвого „Отелло".

Вдячні глядачі вітають Сергія Голубничого.

З 1994 року в Києві кожні чотири роки проводиться національний конкурс диригентів ім. С. Турчака, який з 2006 року став міжнародним. С. Турчака, який помер 23 жовтня 1988 року, поховано в Києві на Байковому кладовищі. А народився він 28 лютого 1938 року в селі Мацьковичі Люблінського воєводства біля Перемишля.

С. Голубничий народився в Смілі. Його батько Володимир Голубничий очолює знаний на всю Черкащину козацький гурт „Заграва". Досвіду молодий диригент набирався на посаді головного диригента Київської молодіжної оркестри і хору, був диригентом у Херсоні, Дніпропетровську, в оперній студії при Національній музичній академії ім. П. Чайковського. Цього року його призначили диригентом Національного театру оперети України. С. Голубничий гастролював у Великобританії, Німеччині, Голяндії, Польщі, США, Росії, інших країнах. На конкурсі йому вручили грошову винагороду – 10 тис. дол.

Олександер Вівчарик

Мистецька група „Яра" готує святкові вистави в Нью-Йорку

Колядники з Криворівні.

Фото: Олександер Хантаєв

НЮ-ЙОРК. – Мистецька група „Яра" разом з колядниками з Карпат 11 грудня, о 7 год. вечора, представить програму „Коляда та музика з Карпат в Українському музеї в Нью-Йорку" (222 East 6th St., New York, тел.: (212) 228-0110. Колядники будуть співати коляди з Криворівні та Верховини. Також буде звучати гуцульська троїста музика. Скрипаль Валерій Жмуд і бандурист Юліян Китастий гратимуть церковні коляди.

Особливою подією стане Святвечір в Українському Інституті Америки 17 грудня, о 8 год. вечора. В центрі уваги будуть колядники і нові інтерпретації традиційних страв Олесі Лев. Виступлять артисти та поети групи „Яра", прозвучать зимові пісні з різних частин світу.

Театралізованим святкуванням коляди буде вистава „Зимове сонце" 26 грудня, о 2:30 та 7:30 в театрі „Ла МаМа" (74 East 4th St., New York, тел.: (212) 475-7710). У виставі виступлять колядники Іван та Микола Зеленчуки, Микола Ілюк, Василь Тимчук та Остап Костюк. Виставу підготувала Вірляна Ткач з мистцями „Яри". У ній виступлять Авреліля Шренкер, Ева Салінас-Примак, Ю. Китастий, Надія Тарнавська, Брандон Ванс, Кат Юв.

Мистецька група „Яра" розпочала співпрацю з мистцями з Карпат у 2003 році та поставила вистави у Києві, Філядельфії, Ню-Йорку, підготувала виставки фотографій, відеофільмів та інсталяції на теми коляд у Києві, Ню-Йорку.

Вірляна Ткач

У СВІТІ ПОЕЗІЇ

„Над Дніпром зроню перо своє чаїне, Ти любов моя остання, Україно!"

Українська поетеса Наталя Замулко-Дюбуше одне із своїх оповідань назвала „Долю не вибирають". Ця назва на диво влучно пасує до її власної долі. 40 років тому до Черкас приїхала велика група французьких фахівців, щоб змонтувати і налагодити хемічне підприємство. Їх поселили у новому домі. Ще й досі цей будинок і продовольчу крамницю на його першому поверсі називають „французькими". Постачання продовольства у цю крамницю було кращим, а компактне проживання чужинців полегшувало для КҐБ стеження за ними.

Усе ж місцеві „ґебісти" не встежили, як саме 34-річний інженер Норбер Дюбуше покохав 20-річну красуню Наталю Замулко. І не дивно: дівчина козацького роду з козацького села Прохорівки, овіяного поетичним духом і леґендами, була вродливою, стрункою.

Наталя Замулко-Дюбуше

У прадавні часи, за царювання Катерини II, частина козаків з зруйнованої Запорізької Січі подалася на човнах-байдарах у верхів'я Дніпра і обрала собі місце навпроти Канева, на лісистих пагорбах. З човнів збудували церкву, у якій пізніше молилися перший ректор Київського університету Михайло Максимович і його гості – Микола Гоголь і Тарас Шевченко. Опис церкви увійшов у повість М. Гоголя „Вій". Церква згоріла у полум'ї Другої світової війни.

Прохорівські дівчата були не лише стрункі, а й збагачені козацьким вільним духом, схильні до романтики. Н. Замулко відповіла на освідчення француза, покохала його. Інакше сприйняли цю новину в КҐБ. Про шлюб громадянки СРСР з представником капіталістичної країни не могло бути й мови. На дівчину впливали і безпосередньо, і через батьків, яким нагадували, що їхній син вчиться у військовій академії і не може мати якусь рідню за кордоном.

Н. Дюбуше повернувся до Франції без коханої. Наталя залишилася в Україні, але час брав своє, і вона одружилася з іншим – вродливим водієм таксівки. Народили трійко дітей. Але саме приваблива зовнішність чоловіка призвела до розлучення. Жіноче оточення обдаровувало його надмірною увагою, а він охоче відповідав взаємністю. Горда козачка з цим не змирилася...

Поза професійною працею – вона економіст – Н. Замулко віддалася поезії. Її вірші охоче друкували літературні часописи, вони виходили окремими збірками. Відома мисткиня, Заслужений художник України Тамара Ґордова створила цикл художніх творів за поезією Н. Замулко.

Якось у приморському місті Коктебелі, куди до колишньої садиби поета Максиміліяна Волошина традиційно приїздять літератори, Наталі приснився Норбер, який дивився на неї крізь велике вікно і щосили стукав у скло.

Вранці вона оповіла свій сон подрузі, і та запевнила, що він чекає на Наталю. А вона була „невиїзною" за зв'язок з чужинцем, не мала дозволу їздити за кордон.

Проте СРСР вже був на межі розпаду, тривала „перебудова". Наталя розшукала в своєму нотатнику адресу Норбера і написала до нього. Відповідь була сповнена великої радости: Норбер писав, що уже 20 років чекає на неї, не одружується, має при собі її фотокартку і всім показує світлину своєї нареченої.

Усе ж виїхати з СРСР було нелегко. На жінку чинили тиск в управлінні КҐБ, вона не стала членом Спілки письменників, не дозволяли узяти з собою дітей. Колишньому чоловікові наказали не давати дозволу на виїзд молодшої дочки.

Усе ж Наталя подолала усі перепони і поїхала до Франції, де додала до свого козацького прізвища ще й прізвище чоловіка. Вони прожили разом 20 років. Працювала в мерії міста Пуат'є. Старша дочка Юлія – дитячий лікар у Москві, син Володимир і дочка Дарія – у Франції. Уже є внуки. Але час минає... Наталя овдовіла.

Її найпершою любов'ю була і залишилася Україна, і свої ностальгічні почуття до неї вона передає у віршах. Добре знаючи французьку мову, у своїй поезії її уникає, не відчуваючи у ній української поетичности.

Про долю Наталі я дізнався від нашої спільної знайомої Світлани Глаз – власного кореспондента Українського радіо в Ізраїлі. Виявилося, що сопрано Світлана Бендикова співає на концертах пісню „Ти любов моя остання, Україно", музику до якої на слова Н. Замулко її чоловік, композитор Михайло Бендиков написав понад 10 років тому, ще в Україні. Увесь цей час він шукав авторку, щоб зареєструвати її право на пісню, але не знайшов, бо у неї було вже інше прізвище. У березні Н. Замулко відвідає Ізраїль, почує свою пісню уже не в запису.

У Франції Н. Замулко-Дюбуше ніколи не стояла осторонь громадського життя, важливою сторінкою якого була й Україна. За її активної участи було засноване товариство „Пуат'є-Черкаси", як перекладачка-експерт при Трибуналі міста Пуат'є вона була учасницею ряду судових процесів, що стосувалися біженців з Чечні, Абхазії, Південної Осетії, Придністров'я, вражених російською аґресією. Як літератор, має за вірші і прозу ряд нагород і відзначень в Україні і Латвії.

Свого першого чоловіка, батька її дітей, Н. Замулко простила. Після двох наступних шлюбів і розлучень він живе у великій скруті. Дочка Дарія перед своїм вінчанням заплатила батькові за пашпорт і квиток, тож саме він вів її до собору під час шлюбної церемонії.

Незборимою тугою залишилась туга за Дніпром, за Україною. У власному будинку, в улюбленому квітнику, громадянка Франції Наталя Замулко-Дюбуше пише про Україну:

Ой, до чого ж ти,
любов моя пригнічена,
Так словами і піснями омузичена?
Зацвіла земля
роменом,сон-травою...
Вже ніколи ми не будемо з тобою.
Як доріг твоїх не полічить
на досвітку,
Так із втрат твоїх
вже вирубано просіку.
Так бринить в душі струна
твоєї долі,
Як на берез крутому дві тополі.
Бо одна тополя –
пісня несподівана.
А другая – доля твоя гнівана.
Над Дніпром зроню
перо своє чаїне,
Ти любов моя остання, Україно.

Левко Хмельковський

Наталя Замулко-Дюбуше

Прощай і ти

Прощай і ти,
мій хатній латинянин.
Ми й не таких
лишали на шляху.
Хизуйсь величчям,
по місцях злинялим.
Мій час пробив,
кажу, як на духу.

Тут ти дав маху,
як і всі в Европі,
хто мріяв скитам
нав'язать ярмо.
Вони ж, затяті,
навть при Потопі,
а порятують корінь і зело.

Прийдуть до себе,
до свого кочів'я.
Розпалять вогнище
Ірозпочнуть танок.
ІБог сміятиметься їх
у надвечір'я,
коли вони любитимуть дівок.

Ті не пробачать
зайду на порогах.
Із кручі стрибнуть,
скинувши хреста.
Жінки їх
пам'ятають і в пологах,
що криком їх
позначиться верста.

Вони пішли у пам'ять
не рабами.
Зсивів полин по них
на Покрова.
Чи ти гадав,
що біля Лувру брами
забуду землю їх,
стужавілу в жнива?

* * *

Не зрадь, червона квітонько, мене.
З тобою ми удвох посеред світу.
Лиш на своїй землі знайду тебе
Не опади на руки чорним цвітом.

Минуть літа, народ тебе знайде.
Ти ж, моя квітко, станеш тоді мною.
І всепрощення до людей прийде...
Неопалимою моєю купиною.

Молитва

Живий ще день,
забілений снігами,
прадавній рід – колисочка моя.
О, зглянься, Господи,
не гребуй нами,
десь там у далечі, моя Земля.
Тулюсь щокою до каміння Лувру.
Молюся, плачучи, і Сину і Отцю.
Не дотягнутись до Софії муру,
прости нас, Господи, і землю цю!
Не відвернись від нас,
народжених рабами.
За те, що образ твій
ми випустили з рук.
Що пам'ять нашу
занесло снігами,
що не збагнули в муках
біль розлук.
Даруй же їй хоча б одну надію,
щоб шлях знайти
і слово донести.
Пишу, як вмію і молюсь, як вмію,
О Сину Господа,
помилуй, заступи.

Спадщина

Подарувала в спадок
Чужу землю.
Щоб ти її любила, як свою.
Іне забула нашу силу древню
Від поля половців
У нашому краю.

Ступай скитинею
По Марсовому полю.
Вціляй стрілою
В зачерствілий світ.
Щоб він, зхрестившись
З гіркотою болю,
Все ж народив Добра
Достойний плід.

Іякщо дихання мого
Ти не почуєш
В степу моїм,
Який не має меж.
Я вірю, встоїш,
Замість мене, чуєш?
Скитинею,
Княгинею пройдеш!

Прохорівська Січ

Прохорівськая Січ,
то не білая ніч.
Лиш спочинок козацький
недовгий.
Байдаки – на попа!
Хай стікає вода,
з наших весел,
Ішаблі у піхви!

Вмієм сіять, орать,
на піску будувать
Інадію плекати на краще.
Завтра буде в трудах,
сонце висвітить шлях
Із терпіння,
то ноша найважча.

Тут порогів нема,
лиш спокійна вода.
З байдаків побудуємо церкву.
Інайкращі жінки,
нам народять синів.
Он, Перун їм підморгує з степу.

Нам не треба царів,
поміж ними рабів.
Як і міст у камінній облозі.
Поміняємо все,
на життя станове.
На козацькі вогні при дорозі.

Зійде наша Зоря,
через спів кобзаря,
через вірність землі лебедину.
Ми не просто були,
пам'ятають сини
Хто навчив їх любить Україну.

Осінній семестр...

(Закінчення зі стор. 15)

праць в професійних журналах.

В 2003 році, за ухвалою Видавничої Ради та рішенням Екологічної комісії НТШ у Львові, появилась третя книжка д-ра Р. Максимовича українською мовою під заголовком „Аналіза росту і розвитку xanthium".

Д-р Р. Максимович брав активну участь у громадському житті Філядельфії. Був довголітнім членом проводу Пластової станиці, членом Ради при Манор-коледжі, членом Кураторії видавничо-стипендійної фундації при Союзі українців-католиків „Провидіння", членом Комісії Енциклопедії української діяспори при осередку Праці НТШ у Філядельфії.

Д-р Р. Максимович був непересічним скрипалем в Камерному оркестрі під дириґентурою д-ра Антона Рудницького.

Дружина покійного Анна Максимович поділилася зворушливими особистими спогадами про буревійні часи молодости д-ра Р. Максимовича, їхнє родинне життя, глибоку пошану до батьків та безмежну віру в Бога. Тепло та з повагою говорили про проф. Р. Максимовича д-р Наталія Пазуняк, д-р Петро Клюк, Мати Богданна, ЧСВВ, Богдан Тодорів та академік Леонід Рудницький.

* * *

2 листопада завершив серію викладів вечір, присвячений пам'яті П. Ісаєва у 105-ліття з дня його народження. З цієї нагоди до Дому Святої Софії прибули діти цього видатного науковця – донька Ольга Гайдук та сини Всеволод з дружиною Христиною, Іриней з дружиною Оксаною та Юрій Ісаєви.

Д-р Я. Заліпський представив головного доповідача заходу – Всеволода Ісаєва, професора-емерита Торонтського університету, дослідника проблематики етнічних груп, автора 12 книжок та понад 100 наукових доповідей, президента Українсько-Канадського Центру в Торонто.

Петро-Маркіян Ісаїв народився 26 червня 1905 року в селі Ліски, біля Коломиї в Галичині, в родині священика. Освіту здобував в Коломиї, в Станиславові, де 1925 року склав іспит зрілости. Вищі студії відбув в державному університеті у Львові і в 1931 році осягнув ступінь маґістра філософії в ділянці історії. В 1930 році П. Ісаїв одружився з Ярославою Конрад, дочкою о. д-ра Миколи Конрада, проголошеного блаженним 2001 року. З вибухом війни він виїхав спочатку до Ярослава, а опісля до Кракова, де став керманичем шкільного відділу Українського Центрального Комітету під проводом Володимира Кубійовича.

Після переїзду до Америки він продовжував вчительську справу в суботній школі Української Учительської Громади, в „Рідній Школі" та в Українському Католицькому Інституті у Філядельфії. Від 1962 року став учителем українознавства в школі св. Миколая у Філядельфії. Вчив також в Педагогічному Інституті „Рідної Школи" і був його керівником.

В 1966 році видав підручник історії України, базований на книжці „Історія України" Івана Крип'якевича і Мирона Долинського. Крім учительської праці, П. Ісаїв був редактором католицького єпархіяльного тижневика „Шлях", брав участь в праці Пласту.

Доповідач проаналізував три найважливіші книжки П. Ісаєва – „Звідки Русь-Україна Прийняла Християнство?, „Берестейська Унія за новими дослідами" і „Причини упадку української держави в княжі і козацькі часи". Помер П. Ісаїв 23 лютого 1973 року.

Спогадами про батька поділились його сини і донька. На закінчення вечора голова Товариства „Свята Софія" академік Л. Рудницький подякував проф. В. Ісаєву за прибуття на вечір з далекого Торонто.

Прес-служба Товариства „Свята Софія"

Учасники пропам'ятного вечора на честь проф. Петра Ісаєва. Перший ряд – діти покійного (зліва): Іриней, Всеволод, Ольга та Юрій.

СПОРТ

Ліґа Европи: дві перемоги і поразка

„Металіст" – „Дебрецен" 2:1
„Динамо" – БАТЕ 4:1
„Борусія" – „Карпати" 3:0

1 грудня на харківському стадіоні „Металіст" відбулася гра команд „Металіст" і „Дебрецен" з Угорщини. У першій половині „Металіст" не був схожий сам на себе. Захист діяв ненадійно. Спочатку команди забили по одному ґолю у власні ворота, а за кілька хвилин до фінального свистка Денис Олійник забив переможний м'яч. „Металіст" знову вирвав перемогу на власному полі і вийшов в 1/16 фіналу Ліґи Европи.

* * *

2 грудня в Мінську, на стадіоні „Динамо" білоруська команда БАТЕ програла змагання з київським „Динамо" з рахунком 1:4. Грали кияни добре. Навіть на поганому полі при жахливих погодних умовах. На 15-ій хвилині вони відкрили рахунок. Білоруси оборонялися погано і пропустили чотири ґолі.

* * *

2 грудня в Дортмунді, Німеччина, на стадіоні „Вестфаленштадіон" місцева команда „Борусія" перемогла львівські „Карпати" з рахунком 3:0. Львів'яни втратили шанси на просування у турнірі. Хочеться сподіватися, що все це лише наслідки важкого сезону. Та й суперники дуже складні випали. Адже грає команда у чемпіонаті України проти „Металіста" чи „Динамо" і не провалюється так. Нинішньому складові відверто бракує майстерности. *(„Чемпіон")*

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", листопад 2010 р.

55 дол.	Пелещук Степан	Stamford, CT
	Воловодюк Володимир	Chatham, NJ
50	Боднар Володимир	Kent, OH
	Ференцевич Роман	Alexandria, VA
	Кольцьо Маґда	Plain City, OH
45	Мацькін Михайло	San Diego, CA
35	Кавка Володимира	Drexel Hill, PA
30	Ковалюк Маркіян	Orleans, ON, Canada
	Мусій Юрій	Etobicoke, ON, Canada
25	Білинський Ігор	Philadelphia, PA
	Яхторович Романа	Chicago, IL
	Яримович Ореста	Chicago, IL
	Коропецькі Оксана і Микола	Baltimore, MD
	Коваль Теодор	Webster, NY
	Кузич Юрій	Glen Ellyn, IL
	Петрик Анна	Sherwood Park, AB Canada
	Процик Володимир	Astoria, NY
	Запорощенко Микола	Carbondale, IL
20	Букачевський Й.	San Luis Obispo, CA
	Гладишевський Мирослав	Calgary, AB, Canada
	Юзенів Олександра	New York, NY
	Рінник Йосип	Milltown, NJ
	Шепелява Аня	Columbia, MD
	Вербовський Василь	Syracuse, NY
15	Біч Галина	Apopka, FL
	Бойчук Марія	Dresher, PA
	Бутрій Іван	Warren, MI
	Городецька Ольга	Kendall Park, NJ
15 дол.	Костів-Кладко Люба	Sunnyvale, CA
	Лоско Іван	Chicago, IL
	Плавюк Роман	Montreal, QC, Canada
	Рій Михайло	Casa Grande, AZ
	Савицький Данило	Croton-on-Hudson, NY
	Сімбровський Вільям	Antioch, IL
	Страпко Григорій	Rockford, IL
	Вергановська Віра	Toronto, ON, Canada
10 дол.	Хомик Антін	Port Charlotte, FL
	Хитко Марія	Chicago, IL
	Дуда Рожа	Glastonbury, CT
	Дудар Микола	Warren, MI
	Дитиняк Марія	Edmonton, AB, Canada
	Форощовська Марія	Bullhead City, AZ
	Гальчук Микола	Parma, OH
	Гетьманський Володимир	North Port, FL
	Гевко Олена	Warren, MI
	Голіяни д-р Оксана і Михайло	Elmwood Park, IL
	Головатий Степан	Phoenix, AZ
	Гупало Ярослав	Chicago, IL
	Яремчук Роман	New York, NY
	Яровенко Вадим	Lancaster, PA
	Кальман Ніна	Fort Collins, CO
	Крам Марко	Los Angeles, CA
	Кульчицький Володимир	Lorain, OH
	Лащенюк Василь	Somerset, NJ
	Лисак Лідія	Newnan, GA
	Огар Василь	Beverly Hills, MI
10 дол.	Орищин Борис	Lakewood, CO
	Петрівський Михайло	North Port, FL
	Сидорак Ярослав	Hillsborough, CA
	Василишин Михайло	Bronx, NY
	Волчук Роман	Jersey City, NJ
5 дол.	Бобак Ярослав	South Orange, NJ
	Боржемський Богдан	Teaneck, NJ
	Бродило Марія	Elmont, NY
	Денисенко Люба	New York, NY
	Гайовий Федір	Venice, FL
	Гринчук Текля	Detroit, MI
	Гуцал Маркіян	Maple Grove, MN
	Іванейко Ольга	Binghamton, NY
	Яросевичі Дарія і Мирон	Downers Grove, IL
	Коблянський Мирон	Charlotte, NC
	Кобзан М.	St. Catharines, ON Canada
	Кульчак Петро	Omaha, NE
	Лень Мирослав	North Royalton, OH
	Лоза Уляна	Buffalo, NY
	Мацук Богдан	Berlin, MD
	Саварин Петро	Edmonton, AB, Canada
	Сміґельші Ніна	Springfield, NJ
	Вільямс Ярослава	St. Louis, MO
	Возняк Дмитро	Elmwood Park, NJ
	Разом:	**1,270.00 дол.**

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи" – найстаршої української газети в світі.

Нагороджено лавреатів конкурсу Фонду Воляників-Швабінських

ЛЬВІВ. – 18 листопада було нагороджено лавреатів конкурсу україністики Фонду Воляників-Швабінських за 2008 рік. Урочисте вшанування лавреатів і вручення нагород відбулося у Львівському національному університеті ім. Івана Франка.

Фонд діє при Фундації Українського Вільного Університету в Ню-Йорку. На церемонію нагородження прилетів голова журі академік Леонід Рудницький.

Перша нагорода присуджена Романові Гамаді за „Перські оповідки" та „Анекдоти про муллу Насреддіна", друга – Асі Гумецькій та Євгенові Федоренкові за упорядкування роману Василя Барки „Жовтий князь".

Нагороджені також Володимир Сергійчук, Олег Романчук, Михайло Мельниченко, Дмитро Мартинюк, Іван Перепеляк, Микола Тютюнник і Володимир Ковпак.

Організатори конкурсу оголосили про початок конкурсу для авторів творів, що вийшли друком 2009 року. Заявки слід подавати до 1 жовтня 2011 року.

Галина Кузьо,
„Високий Замок"

Д-р Леонід Рудницький (праворуч) вручає нагороду головному редакторові часопису „Універсум" Олегові Романчукові за книгу „Системний аналіз в журналістиці".

ПОДОРОЖІ

Місцями визначних генералів США

Багато людей ще пригадують Другу світову війну та відомих генералів США, що керували великими військовими з'єднаннями – Джорджа Маршала, Омара Бредлі, Джорджа Петона, Даґласа МекАртура та Двайта Айзенгавера.

Генерал Дж. Петон керував 3-ою непереможною американською армією в Европі, яка розгромила німецькі війська, був одним з найкращих генералів США. Про нього написано багато книг, зроблено про нього та його битви фільм. Він не любив росіян й радив не зупинятися в Німеччині, а йти війною проти Радянського Союзу, проти комунізму.

У Форт-Наксі, Кентакі, після Другої світової війни відкрито музей та парк його імені. В зелені дерев у парку виставлено для відвідувачів сотні танків, гармат, тягачів, мінометів та іншої зброї. Переважає тут зброя, забрана від німців армією Дж. Петона в Африці та в Европі. Але немало зброї, особливо танків та гармат, японської, чеської, радянської та китайської, яку було захоплено під час війн в Кореї та В'єтнамі. Довжелезний ряд танків, від першого танка Америки до останнього, найновішого, простягся в цьому паркові.

Генерал Дж. Петон за Першої світової війни був першим організатором і керівником танкової частини. У великій авдиторії для відвідувачів показують фільм про життя і військові подвиги Дж. Петона.

Після закінчення війни в 1945 році, коли Дж. Петон їхав з своїм другом на полювання в Німеччині, коло Мангайму, його авто зіткнулося з вантажним військовим американським автом. У наслідок цієї аварії він був паралізований і невдовзі помер. Поховали його на американському військовому кладовищі в невеликому містечку Гамі, передмісті Люксембурґу, де поховано понад 6,000 американських-вояків, яких він вів у битвах в Европі. Його могила – з білим невеликим хрестом, таким, як і на могилах інших вояків, біля яких він хотів бути похований.

У музеї Дж. Петона розміщені його особисті речі: одяг, фотографії, мала зброя та троє авт, якими генерал користувався під час війни, а саме – вантажне авто, пристосоване для похідного штабу, джіп, яким він безстрашно ганяв від частини до частини під час боїв, та авто, в якому він зазнав аварії.

Найвідомішим з місць поховань президентів США є місце, де похований Д. (Айк) Айзенгавер в Абеліні, Канзас. Д. Айзенгавер за часу Другої світової війни очолював війська союзників в Европі. Він був 34-им Президентом США. Центр Д. Айзенгавера складається з чотирьох будівель: з будинку в якому він жив з батьками та п'ятьма братами, музею, бібліотеки та церковці, в якій він і його дружина поховані. Замикає коло цих будов п'ять пам'ятників-плит, на яких описано життєвий шьлях генерала і Президента Д. Айзенгавера. У бібліотеці є велика авдиторія, де щогодини висвітлюється фільм про його життя і діяльність.

У Вірджінії, на побережжі Атлантичного океану, в центрі міста Норфолк, стоїть чудовий будинок колишнього суду, побудований майже 200 років тому. Це тепер пам'ятник генералові Д. МекАртурові, що керував військами в Другій світовій війні проти Японії. В цьому будинкові він і похований. Довкола саркофаґа стіни прикрашені прапорами та цитатами з його відомих промов.

У кімнатах виставлено його відзнаки, медалі та тисячі різних подарунків від вдячних країн та народів, з якими він співдіяв чи яким допомагав під час війни. Обіч будинка-пам'ятника, який своєю формою нагадує капітолії штатів, є дві будови – велика авдиторія, де висвітлюється фільм про життєвий шлях Д. МекАртура та виставлено його особисті речі, якими він користувався як главнокомандувач військ на Тихому океані, та менший будинок – меморіяльна бібліотека генерала.

Олекса Коновал,
Арлінґтон-Гайтс, Ілиной

Помер Василь Барладяну

3 грудня в Одесі помер Василь Барладяну – учений, публіцист, поет, автор самвидаву, правозахисник, громадський діяч. Він народився 23 серпня 1942 року в Молдові, над Дністром, в українському селі Шибка Григоріопольського району.

Батько його був 3 березня 1945 року репресований як син ґенерал-хорунжого Армії Української Народної Республіки Андрія Гулого-Гуленка і загинув на уранових рудниках у Монголії.

У 1964 році В. Барладяну закінчив Одеську школу військових кореспондентів, 1970 року – факультет російської філології Одеського університету. Як історик мистецтв, практикувався в музеях Москви, Ленінґрада, західньої України, в Празькій національній галереї, вивчав румуністику й болгаристику в Бухарестському та Софійському університетах. Мав феноменальну пам'ять, здобув енциклопедичні знання.

З грудня 1969 до травня 1974 років завідував кабінетом мистецтвознавства в Одеському університеті, викладав історію світового й українського мистецтв, клясичну европейську літературу, етику й естетику в Одеському інституті інженерів морської фльоти. Досліджував українське народне і професійне мистецтво, середньовічні літературно-мистецькі та релігійні зв'язки України з Болгарією, Сербією, Грецією, Італією та румунськими землями.

Під псевдом Ян Друбала писав для самвидаву статті з історії національного питання в Російській імперії та в СРСР, підтримував зв'язки з багатьма дисидентами й патріотами, зокрема з Ніною Строкатою-Караванською.

Переслідування В. Барладяну за патріотичні й наукові переконання розпочалися в травні 1972 року. На допиті в КҐБ 28 січня 1974 року його звинуватили в українському націоналізмі, звільнили з роботи в Одеському університеті „без права працювати в ідеологічній сфері", тобто в науковій і викладацькій. У травні 1976 року В. Барладяну влаштувався старшим науковим співробітником Одеського музею західнього і східнього мистецтв. Наукові статті публікував під прізвищами друзів.

16 червня 1976 року під час обшуку в квартирі В. Барладяну було вилучено збірку патріотичних віршів, автобіоґрафічну повість, багато науково-публіцистичних статтей про політичну ситуацію в Україні та з історії національного питання. Через це за вказівкою КҐБ його звільнили з музею без документів для працевлаштування.

У грудні 1976 року В. Барладяну передав керівникові Української Гельсінкської Групи Миколі Руденкові копію своєї заяви на ім'я прокурора Одеської области з протестом проти переслідувань за національними мотивами, а також статтю „До людей доброї волі" й автобіоґрафічний нарис „А як же інакше?". Російський текст нарису в 1977 році був опублікований у Парижі.

В. Барладяну заарештований 2 березня 1977 року. Під час арешту він оголосив безтермінове голодування, яке на прохання рідні зняв після суду, що відбувся 27-29 червня 1977 року. Він був засуджений на три роки позбавлення волі в таборах загального режиму за „наклепи на радянський державний і суспільний лад".

Св. п. Василь Барладяну

В. Барладяну утримували в таборі ОР-318/76 (с. Полиці, Рівненська область), де він працював у кам'яному кар'єрі. Пів року провів у карцері. Оголосив чергове голодування. Загалом за три роки голодував 13 місяців і 17 діб. У неволі написав збірку віршів, а також декілька статтей з викриттям радянського режиму. Вони вийшли в Парижі в 1979 році під загальною назвою „Лихо з розуму".

За три дні до закінчення терміну, 29 лютого 1980 року, В. Барладяну був вивезений у Рівненський слідчий ізолятор, де проти нього було зфабриковано нову „справу" і він був засуджений 13 серпня 1980 року ще на три роки позбавлення волі.

Від 4 листопада 1980 року В. Барладяну утримували в таборах ч. 28 і 82 (м. Сніжне, с. Гостре, Донецька область). Звільнений 28 лютого 1983 року, працював в Одесі електромонтером. Написав повість, історичну драму, збірку віршів, а також низку статтей з питань історії української культури.

6 вересня 1987 року разом з колишніми політв'язнями Михайлом Горинем, Іваном Гелем, Зоряном Попадюком, Степаном Хмарою та В'ячеславом Чорноволом створив Українську ініціятивну групу за звільнення в'язнів сумління.

У вересні 1987 року В. Барладяну увійшов до редакції відновленого В. Чорноволом журналу „Український вісник", був членом редколегій журналів „Кафедра" і „Українські перспективи", де опублікував низку статтей. 30 грудня 1987 року вся редколегія „Українського вісника" вступила в Українську Гельсінкську Групу, яка була трансформована в Українську Гельсінкську Спілку. Зі створенням на її основі Української Республіканської партії В. Барладяну залишився позапартійним.

1990 року В. Барладяну побував у Канаді та США з лекціями про політичну ситуацію в Україні. У Торонто вийшли збірки його есеїв „Біля воріт держави" та „Ще раз про неволю". 1992 року В. Барладяну повернувся до викладацької роботи в Одеському університеті, у 1994 році читав лекції в Духовній академії Української Православної Церкви Київського патріярхату.

В. Барладяну – автор понад тисячі наукових, науково-публіцистичних праць українською, російською, румунською, німецькою, англійською та французькою мовами. Указом Президента України від 26 листопада 2005 року нагороджений орденом „За заслуги" III ступеня.

Василь Овсієнко,
Харків

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 23 листопада 2010 р. на 88-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча дружина, мама, баба і прабаба

СВ. П.

НАТАЛКА ПУКАЧ БАЧИНСЬКА

Нар. 27 жовтня 1922 р. в селі Стрільбичах (Самбір).

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 27 листопада 2010 р. в Катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо, відтак на цвинтарі св. Андрея в Пармі.

В глибокому смутку залишилися:

муж	– Іван Бачинський
доньки	– Тетяна Федорович Космос з мужем Стефаном
	– Стися Бачинська Рей з мужем Тимотеєм
внуки	– Марко Космос з дружиною Брендою
	– Ляриса Космос Зунт з мужем Джимом
	– Александер (Лесько) Рей
	– Михайло (Місько) Рей
правнуки	– Моніка Космос
	– Наталя Космос
	– Софійка Космос Зунт
	– Александер Космос Зунт
сестра	– Люба Пукач Сольчанська в Словаччині.

Вічна Її пам'ять!

У четверту сумну річницю смерти

св. п. ІРЕНИ з ДУМАНОВСЬКИХ ФЕРЕНЦЕВИЧ

будуть відправлені 19 грудня 2010 р.

Заупокійні св. Літургії

в українській католицькій церкві св. Миколая в Passaic, NJ
та в українській греко-католицькій церкві Вознесіння Господнього в Чорткові, Україна.

Вічна Їй пам'ять!